

KAMNIK 2040

Program razvoja Občine Kamnik

Uršula Majcen • predstavitev programskih stališč za Občino Kamnik

Pet programskih področij

01	Pitna voda, zdravje in osnovna infrastruktura Varovanje vodnih virov, vodovodno omrežje, preventivni programi in dostop do storitev.
02	Kamnik za vse generacije Vrtci, šole, šport in gibanje, mladi, starejši, dostopnost in medgeneracijski prostor.
03	Varne povezave in urejen prostor Šolske poti, javni prevoz, promet, javne površine, prostorsko načrtovanje in varnost.
04	Stanovanja, delo in gospodarski razvoj Javna najemna stanovanja, gospodarska območja, podjetnost in odgovorno upravljanje zemljišč.
05	Narava, dediščina in žive skupnosti Poplavna odpornost, podeželje, kultura, trajnostni turizem, krajevne skupnosti in sodelovanje.

Kazalo

Predstavitve kandidatke	3
Način delovanja občine.....	3
01 PITNA VODA IN ZDRAVJE.....	4
Voda, komunala in osnovna infrastruktura - najprej zanesljivi temelji	4
Zdrav Kamnik 2040	5
02 VSE GENERACIJE.....	6
Izobraževanje in znanje - dober začetek za vsakega otroka	6
Športna občina, vredna svojih športnikov	7
Kamnik za vse generacije	10
Dostopna občina - kakovost življenja za vse.....	12
Dostopno mesto in klopi	12
Kamnik, kjer mladi ostanejo in se vračajo	13
03 PROMET, PROSTOR IN VARNOST	13
Promet, ki nam ne jemlje časa in zdravja	13
Varen Kamnik - varnost je temelj kakovosti življenja	15
Prostor in zemljišča: najprej aktivirajmo, kar že imamo.....	17
04 STANOVANJA IN GOSPODARSTVO	19
Stanovanja, vendar ne spalna naselja	19
Delo, podjetnost in gospodarstvo - občina priložnosti.....	20
05 NARAVA IN ŽIVE SKUPNOSTI	21
Podnebno odporen Kamnik	21
Trajnostni razvoj - razvoj, ki ga ne plačajo prihodnje generacije.....	21
Živo mestno jedro in kultura	22
Podeželje, kmetijstvo in lokalna hrana - zdravo zaledje Kamnika	24
Turizem z večjo dodano vrednostjo - dober za gosta in domačina	24
Regionalno in čezmejno sodelovanje	28
Krajevne skupnosti - razvoj Kamnika se ne konča na Glavnem trgu	28
Izvedba in odgovornost	29
Sodelovanje občanov - občina, ki posluša in vključuje	29
Digitalna, pregledna in odzivna občina.....	30
Občinska uprava in kultura izvedbe - od obljube do rezultata	31
Razvojna kontinuiteta: dokončati smiselno, preveriti odprto	31
Odgovorne finance: najprej prioritete, potem obljube	31
Financiranje razvoja - več učinka za vsak evro	32
Prvih 100 dni.....	32
Kako bomo merili uspeh	33
JAVNI SEMAFOR MANDATA	33
Kamnik 2030, 2035, 2040	34
Opomba o časovnih zavezah	35
Podatkovne podlage in spremljajoča Bela knjiga	35

Predstavitev kandidatke

Sem Uršula Majcen, Kamničanka in univerzitetna diplomirana ekonomistka s področja organizacije in vodenja.

Več kot 26 let sem bila novinarka, urednica in voditeljica na Radiu in Televiziji Slovenija. Šport, rekreacijo in zdrav življenjski slog sem približevala ljudem ter sodelovala s športniki, strokovnjaki in športnimi organizacijami. Kot samostojna podjetnica sem organizirala in vodila dogodke. Vodila sem tudi kabinet ministra za javno upravo in službo za odnose z javnostmi. Delo na Ministrstvu za javno upravo mi je dalo širši vpogled v lokalno samoupravo, delovanje občin ter povezovanje lokalne in državne ravni.

Zadnja štiri leta delujem na Ministrstvu za obrambo. Najprej sem delala v kabinetu, nato v vodstvu Direktorata za obrambne zadeve, trenutno pa vodim oddelek za promocijo in oglaševanje vojaške službe. V tem obdobju sem se ukvarjala tudi z odpornostjo in civilno obrambo. Te izkušnje želim prenesti v pripravljenost občine na krize, sodelovanje pristojnih služb in neprekinjeno zagotavljanje osnovnih storitev. Izkušnje iz javne uprave in podjetništva želim povezati v odgovorno vodenje občine.

Za županjo kandidiram, ker želim razvoj Kamnika usmeriti v boljše vsakdanje življenje ljudi. Kamnik ima naravo in močno športno tradicijo, na katerih lahko gradimo ambicijo, da postane ena najbolj zdravih občin v Sloveniji. Za to potrebujemo varno pitno vodo, dostopno zdravstveno oskrbo, preventivo ter možnosti za šport in redno gibanje vseh generacij. Šport želim povezati s šolami, zdravjem in urejanjem javnega prostora, da bo aktivno življenje dostopno čim več ljudem.

Vizija Kamnik 2040 je potrebna, ker odločitve o vodi, prometu, stanovanjih in športni infrastrukturi oblikujejo življenje za desetletja. Občini želim dati jasno razvojno smer, ki sega čez posamezen mandat, z vmesnimi cilji za leti 2030 in 2035. To pomeni tudi možnosti, da ljudje v Kamniku najdejo dom in delo. Smiselne začete projekte bomo dokončali, pri novih pa določili odgovorne nosilce, realne roke in vire financiranja. Občani bodo lahko spremljali rezultate in porabo javnega denarja.

Način delovanja občine

- **Jasna odgovornost:** pri večjih projektih javno določeni nosilec, stanje, okvirni stroški, vir financiranja in naslednji korak.
- **Odločanje na podlagi dokumentacije:** najprej preveriti desjta, lastništvo, prostorske akte, finančne in postopkovne pogoje.
- **Sodelovanje:** redni pogovori s krajevnimi skupnostmi, javni posveti in razumljivi odgovori na pobude.
- **Preglednost:** objava napredka, razlogov za zamude in letnega poročila o izvedbi.
- **Strokovnost in kontinuiteta:** nadaljevanje smiselnih projektov ne glede na njihov začetek.

01 PITNA VODA IN ZDRAVJE

Voda, komunalna in osnovna infrastruktura - najprej zanesljivi temelji

Pitna voda je prva infrastruktura zdrave občine. Aktualni ukrep prekuhavanja z dne 9. septembra 2026 na sistemih Iverje, Kamniška Bistrica, Palovče in Velika Lašna je pokazal, da varne vode ne smemo obravnavati kot samoumevne. Ker je bil ukrep uveden na podlagi preliminarnih rezultatov NLZOH, program ne bo vnaprej določal povzročitelja. Zahteval pa bo, da se vsak incident razišče do vzroka in da se odpravi sistemsko tveganje, ne samo posledica.

Zaveze:

- **Vodna varnost:** V prvih 100 dneh bomo začeli skupen pregled vodnih tveganj in prednostnih ukrepov z odgovornimi nosilci.
- **Obnova in odpornost:** V prvem letu bomo pripravili vodno bilanco ter vrstni red obnov omrežja, zaščite virov in preveritve rezervnih možnosti.
- **Javni podatki:** Najmanj četrtletno bomo objavljali vodni semafor, ob izrednih dogodkih pa sprotna preverjena obvestila.

VODA NAJPREJ: od incidenta do trajne varnosti

Zakaj je to prioriteta? Ker Iverje oskrbuje velik del Kamnika in Komende, ker so nad zajetjem občutljiva kraška in turistično obremenjena območja, ker je bilo poleti 2026 zaradi suše že treba omejevati porabo ter ker občina hkrati obnavlja dotrajane dele vodovoda. Kakovost, količina in odpornost sistema so zato ena sama naloga.

Kako bomo ukrepali? Po treh tirih hkrati: 1) takojšnja varnost in transparenten nadzor; 2) odprava virov tveganja na prispevnem območju, zlasti pri odvajanju odpadnih voda; 3) dolgoročna obnova omrežja, vodna bilanca in rezervni viri. Pri vodi ne bomo izbirali med preventivo in investicijami - potrebujemo oboje.

Iverje in Velika planina: zaščita vira se začne nad zajetjem

Javni podatki ne potrjujejo trditve, da je zajetje Iverje skoraj vsako leto »zastrupljeno s fekalijami«. Potrjujejo pa realno tveganje: na Veliki planini ni javnega kanalizacijskega omrežja, na kraški planoti pa lahko neustrezno odvajanje komunalne odpadne vode vpliva na podzemne vode. Občina od leta 2022 organizira praznjenje greznic, leta 2026 pa je napovedala sistematičen pregled in dolgoročno možnost cevovodnega odvajanja odpadne vode s planine. To mora postati projekt z roki, odgovornostjo in javnim spremljanjem.

Rezervni vodni viri: preverimo možnosti, preden jih potrebujemo

Voda 902 na območju Črnavca je zasebni vir in polnilnica z javno predstavljenimi analizami ter zmogljivostjo polnilne linije do 6.000 plasten na uro. To samo po sebi še ne pomeni, da je vir tehnično, količinsko, pravno ali ekonomsko primeren za javni vodovod. Je pa dovolj tehten razlog, da ga skupaj z drugimi možnimi rezervnimi viri vključimo v neodvisno hidrogeološko in vodnogospodarsko presojo. O morebitnem sodelovanju z zasebnim lastnikom se lahko odloča šele po preveritvi vodnih pravic, trajnostne izdatnosti, kakovosti, potrebne infrastrukture, stroškov in javnega interesa.

- **VARNA VODA:** ob vsakem mikrobiološkem ali drugem pomembnem odstopanju bomo zahtevali takojšnje ukrepe upravljavca, jasno javno obvestilo in po prejemu končnih analiz javno razlago vzroka ter korektivnih ukrepov;

- načrt prioriteten obnov vodovodnega in kanalizacijskega omrežja na podlagi dejanskega stanja in izgub;
- nadaljevanje urejanja kanalizacije tudi v manjših aglomeracijah in naseljih, kjer je to tehnično in okoljsko upravičeno;
- boljše upravljanje padavinskih voda in odvodnjavanja v povezavi s poplavno varnostjo;
- pregled življenjske dobe ključne infrastrukture in večletni investicijski načrt, da ne bomo ukrepali šele ob okvarah;
- odgovorno ravnanje z odpadki, več ponovne uporabe in preprečevanje obremenjevanja kanalizacijskih ter vodnih sistemov.
- V prvih 100 dneh bomo naročili oziroma združili v en javni dosje karto vodnih tveganj za Iverje in druge javne sisteme: prispevna območja, greznice in MKČN, kanalizacijo, kritične točke, poplavna in sušna tveganja, stanje ključnega omrežja ter odgovorne nosilce ukrepov.
- **ODPRAVA TVEGANJ NAD IVERJEM:** sistematičen pregled in sledljivo praznjenje greznic/MKČN na vodovarstveno občutljivih območjih, nadzor nad nepravilnimi izpusti ter z državo časovno in finančno opredeljena trajna rešitev odvajanja odpadnih voda z Velike planine in drugih kritičnih območij;
- V prvem letu mandata bomo v okviru ukrepa Voda 2040 izdelali vodno bilanco in načrt odpornosti do leta 2040: poraba, izdatnost virov, sušna tveganja, izgube omrežja, rezervni viri in prednostne investicije. Javno bomo določili, kaj se izvede v mandatu in kaj se projektno pripravi za naslednje obdobje.
- Najmanj četrtletno bomo v javnem vodnem semaforju objavili ključne podatke o kakovosti vode, izrednih dogodkih, vodnih izgubah, obnovah omrežja in napredku pri odpravi tveganj. Ob incidentu bomo podatke objavljali sproti, dokler ukrep ni preklican in vzrok pojasnjen.

Zdrav Kamnik 2040

Ambicija, da Kamnik postane ena najbolj zdravih občin v Sloveniji, mora biti prevedena v konkretne ukrepe. Občina ne more sama rešiti vseh težav slovenskega zdravstvenega sistema, lahko pa ustvarja pogoje za boljšo dostopnost, privablja kadre, zagotavlja prostore, podpira preventivo in načrtuje okolje, v katerem je zdrav način življenja lažja izbira.

Zaveze:

- **Dostop do zdravstva:** Z zdravstvenim domom bomo opredelili kadrovske in prostorske potrebe ter občinske ukrepe za izboljšanje dostopnosti.
- **Preventiva:** Program Zdrav Kamnik bomo povezali s proračunom, šolami, športom in lokalnimi izvajalci.
- **Povezana pomoč:** Izboljševali bomo usmerjanje do zdravstvene in socialne podpore, tudi za ljudi z demenco in njihove svojce.
- Program Zdrav Kamnik bomo povezali z občinskim proračunom. Na podlagi preverjenih izhodišč bomo določili cilje ter javno spremljali dostopnost osnovnega zdravstva, vključevanje v preventivo in možnosti za redno gibanje vseh generacij.

Zdrava pitna voda je zdravstvena politika

Če mora občan vodo pred uporabo prekuhavati, to ni samo komunalno vprašanje. To je vprašanje zdravja in zaupanja. Dne 9. septembra 2026 je bil zaradi preliminarnih rezultatov NLZOH uveden ukrep prekuhavanja na sistemih Iverje, Kamniška Bistrica, Palovče in Velika Lašna. Dokler niso objavljeni končni

rezultati in ugotovljen vzrok, ne bomo ugibali o izvoru onesnaženja. Bomo pa iz tega izpeljali jasno politično prioriteto: varna pitna voda mora biti prva infrastruktura zdrave občine.

Naš cilj ni samo odziv na posamezen incident. Cilj je zmanjšati verjetnost, da se incident ponovi: zaščititi prispevno območje Iverja, urediti odpadne vode na občutljivih območjih, posodobiti omrežje, izboljšati nadzor in javnosti ob vsakem odstopanju hitro pokazati podatke, vzrok, ukrep in rezultat.

- pitno vodo bomo obravnavali kot prvo zdravstveno in infrastrukturno prioriteto; ob vsakem odstopanju bodo javnosti dostopni rezultati analiz, območje ukrepa, ugotovljeni oziroma še neznani vzroki ter načrt odprave;
- v sodelovanju z zdravstvenim domom pripravili načrt kadrovskih in prostorskih potreb za osnovno zdravstvo;
- aktivno iskali možnosti za privabljanje družinskih zdravnikov, pediatrov, zobozdravnikov in drugih deficitarnih profilov;
- vzpostavili občinski program preventive in gibanja za vse generacije;
- okrepili programe duševnega zdravja, zlasti za mlade in starejše;
- povezali šole, vrtce, društva, športne organizacije in zdravstvo v skupne preventivne programe;
- spodbujali lokalno in kakovostno prehrano v javnih zavodih;
- razvijali varne sprehajalne, tekaške in kolesarske povezave ter dostopne površine za rekreacijo;
- posebno pozornost namenili osamljenosti starejših in medgeneracijskemu povezovanju.

Zdravstveno-rekreacijska os Kamnika: od doline do planin

Kamnik ima redko kombinacijo narave, termalne in wellness ponudbe, športne tradicije ter prostora za gibanje. Predlagamo povezovalni razvojni koncept, ki ne ustvarja novega velikega objekta, ampak poveže obstoječe točke v eno kakovostno zgodbo: Kamniško Bistrico, Veliko planino, Terme Snovik, Arboretum Volčji Potok in Tunjice z Zdravilnim gajem. Povezava naj temelji na hoji, kolesarjenju, rekreaciji, preventivi, regeneraciji, naravi, lokalni hrani in kakovostnem bivanju. Pri zdravstvenih trditvah bomo dosledno ločevali med medicinsko dokazano preventivo in wellness oziroma doživljajsko ponudbo.

Cilj je, da Kamnik postane prepoznaven kot destinacija aktivnega, zdravega in kakovostnega življenja - najprej za domačine, nato tudi za obiskovalce.

Zdrav Kamnik vključuje tudi duševno zdravje, podporo ljudem z demenco in njihovim svojcem ter dostopno pomoč ljudem v socialni stiski. Zdravstvene, socialne in občinske storitve bomo povezovali tako, da bo posameznik lažje prišel do pristojne službe in ustrezne podpore. Posebno pozornost bomo namenili ljudem, ki pomoč težko poiščejo sami.

02 VSE GENERACIJE

Izobraževanje in znanje - dober začetek za vsakega otroka

Kakovost življenja se začne pri otrocih. Kamnik potrebuje vrtce in šole, ki niso samo dovolj veliki, ampak so varni, zdravi, sodobni in povezani z lokalnim okoljem. Nova OŠ Frana Albrehta je pomembna pridobitev. Naslednji korak je sistematičen pregled potreb vseh vrtcev in šol ter enakovrednih pogojev v mestu in krajevnih skupnostih.

Zaveze:

- **Vrtci in šole:** V prvem letu bomo določili prednostni seznam vzdrževanja in prostorskih potreb glede na demografske podatke.
- **OŠ 27. julij:** Pripravili bomo primerjavo dolgoročnih prostorskih rešitev in časovnico naslednjih korakov.
- **Varno in vključujoče okolje:** Z izvajalci bomo izboljševali varne dostope, dostopnost dejavnosti in uporabo šolskih prostorov za skupnost.
- večletni načrt prenov vrtcev in šol glede na varnost, energetska učinkovitost, dostopnost in demografske potrebe;
- varne poti v šolo ter urejena območja za prihod peš, s kolesom, javnim prevozom in avtomobilom;
- več povezovanja šol z lokalnimi podjetji, obrtniki, športnimi in kulturnimi društvi;
- spodbujanje naravoslovja, tehnike, digitalnih znanj, podjetnosti, kulture in zdravega življenjskega sloga;
- podpora kakovostni lokalni prehrani in čim večjemu vključevanju lokalnih dobaviteljev, kjer je to mogoče;
- prostori šol in drugih javnih objektov naj bodo, kjer je smiselno, popoldne bolj odprti za skupnost, šport, kulturo in vseživljenjsko učenje.

OŠ 27. julij: prostorska stiska zahteva odločitev, ne začasnih rešitev

OŠ 27. julij se po javnih podatkih sooča z izrazito prostorsko stisko; število učencev se je v treh letih povečalo za 55 odstotkov, šola pa potrebuje primernejše učilnice, prostore za individualno delo in ustrezne pogoje za gibanje. Po statični in demografski presoji bomo primerjali prenovo oziroma širitev sedanje lokacije z možnostjo nove lokacije. Med variantami je smiselno strokovno preveriti tudi Mekinje, vendar brez vnaprejšnje odločitve, dokler niso primerjani dostopnost, zemljišča, promet, stroški in potrebe vseh kamniških šol.

- V prvem letu mandata bomo pripravili javno variantno študijo dolgoročne rešitve OŠ 27. julij in časovnico izvedbe. Preverili bomo tudi možnost nove šole v Mekinjah ter širše posledice za šolsko mrežo Kamnika.

Športna občina, vredna svojih športnikov**Zaveze:**

- **Izvedljiva strategija:** V prvem letu bomo uskladili prednostne športne ukrepe, odgovorne nosilce, stroške in roke do leta 2034.
- **Pod Skalco in bazen:** V 100 dneh bomo odprli enoten projektni dosje, v prvem letu pa določili prednostno varianto bazena in nadaljnje korake.
- **Ljudje in obstoječi objekti:** Letno bomo določali prednostne obnove, krepili dostopnost vadbe in podporo strokovnemu kadru ter objavljali športni semafor.
- **Mestni gozd:** V prvem letu bomo s pobudniki, lastniki in stroko pripravili pregled izvedljivosti ter fazni načrt Mestnega gozda Stari grad.

Šport kot del zdravega Kamnika

Šport v programu KAMNIK 2040 ni samostojna zgodba ob robu razvoja, ampak eden od temeljev zdrave občine. Kamnik ima močno športno tradicijo, uspešne klube, trenerje, prostovoljce in športnike, vendar mora športna politika hkrati služiti tudi otroku, ki šele išče svojo dejavnost, odraslemu rekreativcu,

Uršula Majcen • Volilni program kandidatke za županjo Občine Kamnik

starejšemu in človeku z oviranostjo. Cilj zato ni čim daljši seznam objektov, temveč sistem, v katerem so programi, strokovni kader, infrastruktura in financiranje povezani v jasen vrstni red prioritete.

Naš prvi športni cilj zato ni medalja in ni nov objekt. Je več ljudi, ki se redno gibajo. Pri otrocih želimo ustvariti veselje do gibanja in široko športno pismenost; pri odraslih dostopno rekreacijo; pri starejših programe za moč, ravnotežje, gibljivost in socialno povezanost. Tekmovalni in vrhunski šport ostajata pomembna, vendar ju razvijamo na zdravih temeljih.

Vsako večjo športno investicijo bomo presojali tudi z zdravstvenim vprašanjem: koliko ljudem omogoči redno gibanje, koliko ur na teden je dejansko dostopna, ali jo lahko uporabljajo šole in različne generacije ter ali so stroški upravljanja dolgoročno vzdržni.

Strategija športa 2026-2034: od predloga do izvedljivega načrta

Predlog Strategije razvoja športa v Občini Kamnik 2026-2034 je dobra podlaga, vendar ga mora občina pretvoriti v izvedbeni dokument. V prvem letu mandata bomo skupaj s športnimi klubi, Športno zvezo, šolami, stroko in upravljavci objektov preverili izhodiščne podatke, določili realne prioritete, stroške, nosilce in roke ter strategijo neposredno povezali z Letnim programom športa in občinskim proračunom. Cilj ni nov dokument na polici, ampak jasen vrstni red odločitev do leta 2034.

1. **Šport za vse generacije** - povečati dostopnost rednega gibanja in kakovostnih programov v mestu in krajevnih skupnostih.
 2. **Otroci in mladi** - skupaj s šolami in klubi razviti program, po katerem otrok do 12. leta spozna več različnih športnih panog; socialni položaj družine ne sme biti razlog za izključitev iz vadbe.
 3. **Trenerji, klubi in prostovoljci** - postopno okrepiti strokovno delo, pregledno in merljivo sofinanciranje ter sodelovanje med klubi, namesto drobljenja energije in sredstev.
 4. **Obstoječi objekti** - najprej varnost, vzdrževanje, energetska učinkovitost, dostopnost in boljša izkoriščenost tega, kar že imamo.
 5. **Ključne nove investicije** - prednost imajo projekti z dokazano potrebo, urejenim prostorom, pripravljeno dokumentacijo, realno finančno konstrukcijo in obvladljivimi stroški upravljanja.
 6. **Športni turizem in prireditve** - razvijati jih skupaj z nastanitvami, lokalnim gospodarstvom in turistično ponudbo, vendar na podlagi dejanskih kapacitet in ne na račun osnovnih potreb domačih uporabnikov.
- V prvem letu mandata bomo dokončali in v javnem dialogu uskladili izvedljivo Strategijo razvoja športa do 2034 z jasnimi prioritetami, nosilci, roki, ocenami stroškov in merili uspeha.
 - v prvih 100 dneh bomo odprli enoten projektni dosje M1 Pod Skalco: lastništvo zemljišč, veljavne prostorske podlage, poplavna in prometna vprašanja, dosedanja dokumentacija, vložena sredstva ter realne možnosti za bazen in spremljajoče športne vsebine;
 - najpozneje v šestih mesecih bomo za Pod Skalco javno predstavili primerjavo izvedljivih variant; do konca prvega leta pa predlog izbrane razvojne variante, okvirno investicijsko vrednost, model financiranja in časovnico naslednjih korakov;
 - Za pokriti bazen bomo v prvem letu določili funkcionalni program in prednostno varianto na podlagi potreb šol, plavalnih in drugih klubov, rekreativcev, dostopnosti ter stroškov gradnje in dolgoročnega upravljanja. Nato bomo urejali zemljišča, projektno dokumentacijo in zunanje vire financiranja, da bo projekt lahko prešel v izvedbo.
 - vsako leto bomo sprejeli prednostni načrt vzdrževanja in posodobitev obstoječih športnih objektov ter javno objavili, kateri posegi so nujni, kateri pripravljeni in kateri finančno pokriti;

- V prvem šolskem letu mandata bomo s šolami in klubi pripravili pilot programa športne pismenosti otrok. Otrok naj do 12. leta spozna več različnih športnih panog; model bomo širili glede na rezultate, zmogljivosti klubov in odziv družin.
- v prvem letu bomo pripravili preglednejši model podpore strokovnemu trenerskemu kadru in dostopnosti vadbe, s posebno pozornostjo otrokom, mladim, starejšim, invalidom in družinam, ki težje krijejo stroške redne športne dejavnosti;
- Enkrat letno bomo objavili športni semafor: vključenost v programe, osip otrok in mladih, strokovni kader, zasedenost objektov, investicije, stroške upravljanja in napredek ključnih projektov.

Pod Skalco: prednostni športni razvojni dosje

M1 Pod Skalco - desni breg je za program prednostni športno-prostorski projekt, ker se na eni lokaciji stikajo obstoječa športna raba, dolgoletni načrti in potreba po novi pokriti infrastrukturi. Pretekle rešitve so na območju predvidevale pokriti bazen, teniško dvorano in športni hotel. Naš pristop bo celovit: najprej urediti dejstva in prostor, nato izbrati izvedljivo vsebino in šele nato določiti investicijo.

Ključno je, da se vprašanja zemljišč, obstoječih gospodarskih rab, poplavne varnosti, prometa in bližine stanovanj ter doma starejših rešujejo v enem postopku. Pri zemljiščih bomo uporabljali transparentne in pravno vzdržne rešitve - odkup, menjavo ali druge dogovore - brez vnaprejšnjega ustvarjanja nerealnih rokov.

Razvoj območja mora odgovoriti na tri praktična vprašanja: kakšen bazen Kamnik potrebuje in zmore upravljati, katere dodatne športne vsebine na tej lokaciji ustvarjajo največ javne koristi ter kako Pod Skalco urbanistično urediti kot kakovosten del mesta, ne kot skupek nepovezanih objektov.

Pokriti bazen ostaja ena ključnih infrastrukturnih prioritet. Primerjava 50-metrške in najmanj 25-metrške variante mora vključiti šole in učenje plavanja, klubski in tekmovalni šport, rekreacijo, dostopnost, investicijsko vrednost, energijsko učinkovitost, letne stroške ter možnosti državnega, evropskega in zasebnega sofinanciranja. Odločitev mora temeljiti na celotnem življenjskem strošku objekta, ne le na ceni gradnje.

Teniška dvorana in druge večnamenske površine se bodo presojale kot del istega prostorskega in upravljalškega koncepta. Športni hotel je lahko dopolnilna zasebna ali javno-zasebna vsebina le, če ga upravičijo trg, urbanizem in finančni model; ni predpogoj za izvedbo osnovne športne infrastrukture.

Športna infrastruktura: ena mreža, ne seznam želja

Pod Skalco ne sme postati razlog, da bi zanemarili druge dele občine. Športni masterplan bo zato povezal novi športno-rekreacijski park med OŠ Frana Albrehta in OŠ Toma Brejca, stadion Mekinje, športna območja po krajevnih skupnostih, obstoječe dvorane in igrišča, Pod Skalco ter razvojne možnosti na območju nekdanje smodnišnice. Za vsak večji projekt bomo določili potrebo, uporabnike, lokacijo, faznost, investicijo, vire financiranja ter pričakovane letne stroške upravljanja in vzdrževanja.

Večnamenska dvorana, atletske in nogometne površine ter druge večje investicije se bodo uvrščale v izvedbeni načrt po jasnih merilih: število uporabnikov, stanje obstoječih kapacitet, prostorska in projektna pripravljenost, možnost zunanjega financiranja ter dolgoročna finančna vzdržnost. Gradili bomo fazno in ne vsega hkrati.

Programi in ljudje pred betonom

Dobra infrastruktura brez kakovostnih programov in ljudi ne ustvarja športne občine. Zato bomo vzporedno z investicijami krepili strokovno delo trenerjev, dostopnost vadbe, šport starejših, prilagojeni šport, rekreacijo ter sodelovanje šol in klubov. Posebno pozornost bomo namenili zmanjševanju osipa mladih iz športa in temu, da lahko otrok ostane aktiven ne glede na socialni položaj družine.

Uršula Majcen • Volilni program kandidatke za županjo Občine Kamnik

Predloge civilne iniciative Športniki za Kamnik in drugih športnih deležnikov bomo vključili v strokovni dialog. Merilo ne bo, kdo je idejo predlagal, temveč javna korist, potrebe uporabnikov, prostor, narava, promet, stroški in sposobnost dolgoročnega upravljanja.

Organizacija in odgovornost

V prvih šestih mesecih bomo pripravili organizacijsko in finančno presojo sedanjega modela Zavoda za turizem in šport. Preverili bomo tudi možnost samostojnega strokovnega jedra za šport oziroma ločenega Zavoda za šport Kamnik. Sprememba je smiselna samo, če prinese več strokovnosti, jasnejšo odgovornost in boljšo podporo uporabnikom, ne pa dodatne administracije.

Vsako leto bo javno objavljeno kratko poročilo o uresničevanju športne politike: koliko ljudi je vključenih v programe, kako dostopna je vadba, kako se razvija strokovni kader, kakšna je zasedenost objektov, koliko vlagamo v obnovo in novogradnje ter kje so ključni projekti glede na dogovorjene mejnike. Tako bo strategija postala orodje izvedbe, ne dokument na polici.

Merilo uspeha je preprosto: več Kamničank in Kamničanov, ki se redno gibajo; več otrok, ki v športu ostanejo; boljši pogoji za trenerje in klube; ter infrastruktura, ki jo znamo zgraditi, uporabljati in dolgoročno vzdrževati.

Mestni gozd Stari grad

Pobudo civilne iniciative Športniki za Kamnik za Mestni gozd Stari grad bomo obravnavali kot povezavo vsakodnevne rekreacije, gozdne pedagogike, varovanja narave in doživljanja dediščine. Območje mora ostati kakovosten prostor za domačine, z obiskom, ki spoštuje gozd, lastnike zemljišč in druge uporabnike.

- V prvem letu bomo skupaj s pobudniki, lastniki, Zavodom za gozdove Slovenije, krajevno skupnostjo ter športnimi, planinskimi in naravovarstvenimi deležniki pripravili pregled izvedljivosti in fazni načrt Mestnega gozda Stari grad.
- preverili bomo lastništvo, dogovore o uporabi, možnosti ustreznega varstvenega statusa, vzdrževanje, varnost poti ter usklajenost hoje, teka in morebitnih kolesarskih povezav;
- prednost bodo imele obnova obstoječih poti, jasne oznake, počivališča in učne vsebine; novo opremo bomo umeščali le tam, kjer je primerna in dolgoročno vzdržna;

Obnovo grajskih ostalin bomo obravnavali kot povezan, vendar samostojen projekt, za katerega so potrebni konservatorske podlage, soglasja in finančni načrt. Prvi koraki bodo dogovori o odgovornostih in urejanju poti; obsega del ne bomo določali pred strokovno presojo.

Kamnik za vse generacije

Ne želim politike, ki postavlja mlade proti starejšim in obratno. Občina je skupnost generacij. Vsaka potrebuje nekaj drugega, vse pa potrebujejo občutek varnosti, pripadnosti in spoštovanja.

Zaveze:

- **Dolgoživost:** V prvem letu bomo z izvajalci in uporabniki pripravili izvedbeni načrt vključujoče in dolgožive občine.
- **Oskrba in dnevni center:** Preverili bomo potrebe, prostore, kadre in financiranje dnevnega centra, dnevne oskrbe ter izboljšav pomoči na domu.
- **Demenca in svojci:** Povezali bomo svetovanje, informacije in preveritev prilagojenega varstva ter razbremenitve oskrbovalcev.

- **Ranljive skupine:** Pripravili bomo razumljiv pregled pomoči ter ohranili osebno in telefonsko usmerjanje do pristojnih služb.
- kakovostni vrtci in šole ter varne poti do njih;
- podpora družinam pri usklajevanju vsakdanjega življenja;
- pomoč na domu, dnevni programi in medgeneracijski centri;
- razvoj oskrbovanih oblik bivanja;
- programi proti osamljenosti in za aktivno staranje;
- dostopne javne površine in storitve za gibalno ovirane.

Dolgoživost in dostojno življenje v domačem okolju

Kamnik bomo načrtovali za dolgo in čim bolj samostojno življenje. Daljša življenjska doba zahteva pravočasno pripravo oskrbe, dostopnih stanovanj, prevozov in prostorov za srečevanje. Starejši so tudi nosilci znanja, prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja; pri načrtovanju rešitev bodo sodelovali skupaj z ljudmi, ki potrebujejo več podpore.

- V prvem letu bomo s centrom za socialno delo, Domom starejših občanov Kamnik, zdravstvenim domom, izvajalci oskrbe, društvu in predstavniki uporabnikov pripravili izvedbeni načrt dolgožive in vključujoče občine z oceno potreb, nosilci, prednostnimi ukrepi in finančnim okvirom.
- pregledali bomo dostopnost pomoči družini na domu, kadrovske potrebe, čakalne dobe, obseg obiskov ter potrebe ob koncih tedna in na oddaljenih območjih; razširitve bomo načrtovali z izvajalci in glede na zagotovljene vire;
- povezali bomo informacije o socialnovarstveni pomoči na domu, dolgotrajni oskrbi in zdravstvenih storitvah; občinska pomoč pri usmerjanju bo dopolnjevala pristojne vstopne točke in ne bo nadomeščala odločanja o pravicah;
- podprli bomo dostavo obrokov, prevoze do nujnih storitev, digitalno opismenjevanje, varno uporabo podpornih tehnologij ter vključevanje osamljenih starejših v skupnost; prostovoljstvo bo dopolnjevalo strokovno oskrbo.

Dnevni center za starejše in dostopna dnevna oskrba

Dnevni center za starejše razumemo kot dostopen prostor za srečevanje, učenje, gibanje in medgeneracijske dejavnosti. Ločeno bomo obravnavali dnevno varstvo oziroma dnevno dolgotrajno oskrbo za ljudi, ki potrebujejo strokovno pomoč pri vsakodnevnih opravilih. Dom starejših občanov Kamnik dnevno varstvo že ponuja; najprej bomo preverili obstoječe možnosti in potrebe po njihovi nadgradnji.

- V prvem letu bomo z uporabniki in izvajalci preverili lokacijo, dostopnost, prevoz, program, kadre in financiranje dnevnega centra ter možnosti razširitve strokovne dnevne oskrbe. Prednost bo imela uporaba primernih obstoječih prostorov.

Na podlagi pregleda bomo določili izvajalca, obseg programa in časovnico. Dnevna oskrba mora omogočati tudi razbremenitev svojcev in oskrbovalcev. Posebej bomo preverili potrebe ljudi, ki zaradi zdravstvenega stanja ne morejo varno sodelovati v običajnih družabnih programih.

Podpora ljudem z demenco in njihovim svojcem

Demenco bomo obravnavali kot pomemben izziv dolgožive občine. Ljudje z demenco potrebujejo spoštljivo obravnavo, prilagojeno okolje in dostopno strokovno podporo; njihovi svojci pa razumljive informacije, pomoč pri organizaciji oskrbe in možnosti razbremenitve.

- z zdravstvenimi in socialnimi službami ter organizacijami s področja demence bomo povezali svetovanje, skupine za svojce, ozaveščanje in usposabljanje zaposlenih, ki so v stiku z občani;
- preverili bomo dostopnost prilagojenega dnevnega varstva, začasnih oblik oskrbe in podpore oskrbovalcem; diagnostično obravnavo bomo prepustili zdravstveni stroki;
- pri urejanju javnega prostora bomo upoštevali pregledne oznake, varne poti in počivališča; s pristojnimi službami bomo uskladili ravnanje ob pogrešanju ranljive osebe ob spoštovanju zasebnosti.

Dostopna pomoč ranljivim posameznikom in družinam

Podporo bomo načrtovali za ljudi z invalidnostmi, osebe z dolgotrajnimi boleznimi, ljudi v duševni in materialni stiski, otroke v ogroženih družinah, osamljene starejše ter njihove oskrbovalce. Pomoč mora biti dosegljiva tudi ljudem brez digitalnih znanj ali lastnega prevoza.

- V prvem letu bomo pripravili enoten, razumljiv pregled lokalnih oblik pomoči ter dogovor o sodelovanju občine, centra za socialno delo, zdravstva, humanitarnih organizacij in drugih izvajalcev. Ohranili bomo možnost osebnega in telefonskega usmerjanja.
- Pri občinskih programih bomo preverjali finančne, prostorske in druge ovire za vključevanje; posebno pozornost bomo namenili dostopnosti prehrane, šolskih dejavnosti, športa in prevozov.

Učinke bomo spremljali po dostopnosti storitev, čakalnih dobah, dejansko izvedenem obsegu pomoči in odzivu uporabnikov. Objavljali bomo le skupne podatke; osebne okoliščine in podatki o zdravju ne sodijo v javni pregled izvajanja programa.

Dostopna občina - kakovost življenja za vse

Kakovost življenja se meri tudi po tem, kako lahko občino uporablja človek, ki se težje giblje, slabše vidi ali sliši, potrebuje pomoč ali nima avtomobila. Dostopnost zato ne bo dodatek posameznemu projektu, ampak merilo načrtovanja javnega prostora in občinskih storitev.

Zaveze:

- **Pregled ovir:** Pripravili bomo prednostni seznam ovir v občinskih stavbah, na javnih poteh in pri dostopu do storitev.
- **Postopna ureditev:** Odpravljanje ovir bomo vključevali v letne načrte vzdrževanja in investicij glede na nujnost ter finančne možnosti.
- **Sodelovanje uporabnikov:** Rešitve bomo preverjali z ljudmi z različnimi oviranostmi ter ohranili dostopne načine obveščanja.
- Pregledali bomo fizično dostopnost občinskih stavb, zdravstvenih, kulturnih in športnih objektov ter pripravili prednostni seznam postopnega odpravljanja arhitekturnih ovir na javnih poteh in objektih.
- postopno odpravljanje arhitekturnih ovir na javnih poteh in objektih;
- dostopnejše digitalne občinske storitve in jasnejše informacije za občane;
- več možnosti prevoza in mobilnosti za starejše ter ljudi, ki sami težje dostopajo do storitev;
- vključevanje uporabnikov in organizacij v načrtovanje rešitev - nič o ljudeh brez ljudi, ki rešitev dejansko uporabljajo.

Dostopno mesto in klopi

V mestnem središču in na prednostnih pešpovezavah bomo pregledali stanje klopi, počivališč, sence in dostopnosti za starejše ter osebe z oviranostmi.

Zaveze:

- **Terenski popis:** V prvih 100 dneh bomo začeli pregled klopi, sence, počivališč in prednostnih pešpovezav.
- **Prednostne lokacije:** Najprej bomo obravnavali poti do zdravstva, trgovin, postajališč in drugih osnovnih storitev.
- **Vzdrževanje in dostopnost:** Število ureditev bomo določili po pregledu stroškov; oprema bo prilagojena starejšim in osebam z oviranostmi.

Prednost imajo poti do zdravstvenih storitev, trgovin, avtobusnih postajališč, parkov, pokopališč in drugih javnih storitev. Lokacije določimo s terenskim pregledom in sodelovanjem uporabnikov.

Pri novih klopéh upoštevamo naslonjala, naslone za roke, varno podlago, dostop z vozičkom, senco in stroške vzdrževanja.

Kazalniki: število pregledanih lokacij, število urejenih počivališč, vzdrževanje in pokritost prednostnih pešpovezav. Konkretno število in rok namestitve določimo po popisu ter proračunski preveritvi.

Prvih 100 dni: začetek popisa in javna objava metodologije ter prednostnih povezav; nakup in namestitev sta odvisna od proračuna, naročanja in soglasij.

Kamnik, kjer mladi ostanejo in se vračajo

Ključno vprašanje prihodnosti je preprosto: ali bodo naši otroci lahko svojo prihodnost ustvarili v Kamniku? Mladi potrebujejo priložnost, dom, kakovostno okolje, prostor za ustvarjanje in občutek, da njihov glas nekaj pomeni.

Zaveze:

- **Dom in delo:** Stanovanjske in gospodarske ukrepe bomo povezovali z možnostmi mladih za samostojno življenje v občini.
- **Poklicne priložnosti:** S podjetji in šolami bomo spodbujali mentorstvo, praktično usposabljanje in štipendijska partnerstva.
- **Glas mladih:** Vzpostavili bomo reden način vključevanja mladih v odločitve ter preverjali njihove potrebe po prostorih in dejavnostih.
- več javnih in dostopnih najemnih stanovanj za mlade in mlade družine;
- aktivacija občinskih zemljišč za stanovanjske projekte, kjer je infrastruktura že zagotovljena;
- podpora coworkingu, podjetniškim programom, ustvarjalnim prostorom in mentorstvu;
- partnerstva z lokalnim gospodarstvom za štipendije, prakso in prva delovna mesta;
- več kakovostnih vsebin za mlade tudi po pouku, zvečer in ob koncih tedna;
- formalni kanal, prek katerega mladi redno sodelujejo pri občinskih odločitvah.

03 PROMET, PROSTOR IN VARNOST

Promet, ki nam ne jemlje časa in zdravja

Kot nekdo, ki se že desetletja vozi na delo iz Kamnika, problem dnevnih migracij poznam osebno. Občina sama ne more rešiti vseh regionalnih prometnih vprašanj, mora pa postati zelo aktiven sogovornik države in sosednjih občin.

Zaveze:

- **Vsakodnevne povezave:** Z državo in prevozniki bomo usklajevali izboljšave javnega prevoza ter določili občinske prednostne naloge.
- **Varnost poti:** Pripravili bomo vrstni red odprave nevarnih šolskih, peš in kolesarskih odsekov.
- **Parkiranje ob blokih:** V 100 dneh bomo začeli zbirati pobude, v prvem letu pa s stanovalci in upravniki pripravili pregled najbolj obremenjenih območij ter izvedljive rešitve.
- Z državo, prevozniki in sosednjimi občinami bomo usklajevali izboljšave železniških in avtobusnih povezav. Za občinske naloge bomo določili prednostni seznam varnih šolskih, peš in kolesarskih povezav ter javno spremljali izvedbo.
- vztrajanje pri izboljšavah železniške povezave z Ljubljano in večji zanesljivosti javnega prevoza;
- P+R in boljše prestopne točke;
- varne kolesarske povezave med naselji, šolami, mestom in zaposlitvenimi območji;
- varne šolske poti;
- boljša koordinacija avtobusnega in železniškega prometa;
- prostorski razvoj, ki zmanjšuje potrebo po dolгих vsakodnevnih vožnjah.

Parkiranje ob blokih in v stanovanjskih soseskah

Pomanjkanje parkirnih mest ob blokih bomo obravnavali skupaj s stanovalci, etažnimi lastniki, upravniki in krajevnimi skupnostmi. Za posamezno sosesko je treba poznati lastništvo in status zemljišč, dejansko zasedenost podnevi in ponoči ter potrebe stanovalcev, obiskovalcev in izvajalcev oskrbe. Ukrepi na zasebnih in skupnih zemljiščih bodo zahtevali ustrezne dogovore in soglasja.

Zaveze:

- V prvih 100 dneh bomo začeli zbirati pobude za najbolj obremenjene soseske. V prvem letu bomo s stanovalci in upravniki pripravili prednostni pregled parkirnih razmer ter občinskih možnosti ukrepanja.
- Pri izbranih območjih bomo preverili ureditev obstoječih površin, označitev mest, možnost dogovorjene souporabe bližnjih parkirišč in, kjer je pravno ter prostorsko izvedljivo, režim za stanovalce. Dovolilnice bomo načrtovali glede na zmogljivosti; same po sebi ne pomenijo zagotovljenega parkirnega mesta.
- Zagotovili bomo prednost varnim dostopom, intervencijskim potem in mestom za invalide ter preverili potrebe po kratkotrajnem ustavljanju za dostavo in oskrbo na domu. Ukrepe na občinskih površinah bomo uskladili z redarstvom in drugimi pristojnimi službami.
- Nove površine ali garažne rešitve bomo primerjali po stroških, lastništvu, vplivu na okolico in možnostih financiranja. Prednost bo imela boljša uporaba že urejenih površin; ohranjali bomo nujne zelene in igralne površine ter prepustnost tal.

Za izvedbo bomo pripravili dogovore o lastništvu, vzdrževanju in delitvi stroškov. Število novih ali drugače urejenih mest in roke bomo določili za vsako območje posebej po preveritvi prostora, soglasij in financiranja. Pri novih stanovanjskih projektih bomo preverjali prometne in parkirne rešitve po veljavnih prostorskih pogojih, da se obremenitve ne prenašajo na obstoječe soseske.

Varen Kamnik - varnost je temelj kakovosti življenja

Zaveze:

- **Preprečevanje nasilja:** S pristojnimi službami bomo uskladili preventivo in razumljivo pot do strokovne pomoči.
- **Gasilstvo in odziv:** Z Gasilsko zvezo Kamnik bomo pripravili večletni operativno-investicijski načrt in preverjali pripravljenost služb.
- **Odpornost in zaklonišča:** V prvem letu bomo določili prednostne ukrepe neprekinjenega delovanja osnovnih storitev ter pregledov in ureditev občinskih zaklonišč.

Požarna preventiva tudi na zasebnih in zaraščenih površinah

Varnost se začne pred intervencijo. Suha, zaraščena vegetacija ob hišah, cestah ali drugi infrastrukturi lahko v sušnih obdobjih poveča požarno tveganje. Občina ne more preprosto vstopiti na vsako zasebno parcelo in jo pokositi. Lahko pa ob povečani ogroženosti okrepi obveščanje, evidentira kritične lokacije v sodelovanju z gasilci in Civilno zaščito, vzdržuje občinske površine in požarnovarnostne pasove ter prijave usmerja pristojnim državnim inšpekcijam. Uredba občini omogoča tudi posebne ukrepe glede na lokalne razmere in stopnjo požarne ogroženosti.

Vzpostavili bomo sezonski protokol 'Varno pred sušo': pregled občinskih kritičnih površin, kontaktno točko za prijavo nevarnih razmer, jasen postopek obveščanja lastnika ter sodelovanje z gasilci, Civilno zaščito, kmetijsko, gozdarsko in požarno inšpekcijo. Cilj ni kaznovanje zaradi videza travnika, temveč ukrepanje tam, kjer obstaja konkretno tveganje za ljudi, objekte ali infrastrukturo.

Varnost ni samo vprašanje policije. Je občutek, da lahko otrok varno pride v šolo, da se starejši zvečer brez strahu sprehodi po svojem kraju, da so javne površine urejene, da je promet varen in da je občina pripravljena na nesreče. Občinski svet se vsako leto seznaja s stanjem javne varnosti, občinsko redarstvo pa izvaja Občinski program varnosti. To mora postati podlaga za preventivno, podatkovno vodeno varnostno politiko.

- vsakoletni javni varnostni zemljevid: prometne nesreče, nevarne poti, vandalizem, problematične točke in predlogi ukrepov;
- stalno sodelovanje občine, Policijske postaje Kamnik, redarstva, šol, krajevnih skupnosti, gasilcev in civilne zaščite;
- Izvajali bomo program Varna pot v šolo in po prednostnem seznamu odpravljali nevarne prehode, križišča in odseke.
- boljša osvetlitev javnih površin tam, kjer analiza pokaže dejansko potrebo, ob upoštevanju svetlobnega onesnaževanja;
- krepitev preventive med mladimi, medgeneracijske varnosti in preprečevanja nasilja ter vandalizma;
- redno preverjanje pripravljenosti civilne zaščite, gasilskih enot, komunikacijskih poti in kritične infrastrukture;
- javno letno poročilo: kaj se je na področju varnosti izboljšalo in katere točke ostajajo problematične.

Gasilci: hrbtenica lokalne varnosti

Kamniški prostovoljni gasilci so ob požarih, poplavah, neurjih in drugih nesrečah pokazali, da niso samo društva, ampak ključni del sistema zaščite in reševanja. Občina že financira lokalno gasilsko javno službo in sofinancira opremo ter vozila. Moj cilj ni rušiti sistema, ki deluje, ampak ga dolgoročno narediti še bolj predvidljivega, varnega in pripravljenega na nove vrste tveganj.

- Z Gasilsko zvezo Kamnik in vsemi 13 prostovoljnimi gasilskimi društvi bomo pripravili večletni načrt vozil, opreme, domov in usposabljanj, da se investicije ne bodo reševale iz leta v leto.
- prioritete določati po operativnih potrebah, območju pokrivanja, tveganjih in stanju opreme, ne po politični bližini posameznega društva;
- po izkušnji poplav dodatno okrepiti opremo za poplavne intervencije, agregate, zveze, logistiko in osebno zaščito, kjer analiza pokaže vrzeli;
- izboljšati povezovanje gasilcev, Civilne zaščite, zdravstvenih služb, policije, komunale in krajevnih skupnosti pri vajah ter kriznem komuniciranju;
- podpirati delo z mladino in pridobivanje novih prostovoljcev, ker je dolgoročna kadrovska baza enako pomembna kot nova vozila;
- pri obnovah gasilskih domov iskati večnamensko rabo za skupnost, kjer je to smiselno, ter aktivno pridobivati državna in evropska sredstva;
- prostovoljcem zmanjšati nepotrebna administrativna bremena tam, kjer jih lahko prevzame ali poenostavi občinska strokovna služba.

Preprečevanje nasilja in varna pot do pomoči

Varnost vključuje zaščito pred nasiljem v družini, nasiljem nad otroki, starejšimi in invalidi ter medvrstniškim in spletnim nasiljem. Občina bo podpirala preventivo, prepoznavanje stisk in dostop do strokovne pomoči v sodelovanju s policijo, centrom za socialno delo, šolami, zdravstvom in specializiranimi organizacijami.

- V prvem letu bomo s pristojnimi službami uskladili lokalno sodelovanje pri preprečevanju nasilja, obveščanju in napotovanju po pomoč. Jasno bomo predstavili poti do obstoječih kriznih centrov, varnih hiš in drugih oblik podpore.
- podprli bomo usposabljanje za prepoznavanje nasilja, tudi psihičnega, ekonomskega in zanemarjanja, ter preventivne programe v šolah, športnih društvih in skupnosti;

Pri načrtovanju začasnih nastanitev bomo upoštevali tudi potrebe žrtev nasilja. Njihova varnost in zaupnost podatkov bosta prednostni; policijskih in strokovnih postopkov ne bo nadomeščala občinska obravnava.

Odpornost Kamnika in neprekinjeno delovanje osnovnih storitev

Odpornost pomeni, da občina tveganja zmanjšuje vnaprej, ob krizi ohrani osnovne storitve in po dogodku čim prej obnovi delovanje. Povezali bomo priprave na poplave, potrese, požare, vročino, dolgotrajne prekinitve elektrike in vode, motnje komunikacij ter kibernetske in druge varnostne dogodke. Posebej bomo načrtovali pomoč ljudem, ki se sami težje zaščitijo.

- V prvem letu bomo s pristojnimi službami pripravili oziroma posodobili občinski pregled tveganj in načrt prednostnih ukrepov za odpornost z nosilci, roki, preverjanjem pripravljenosti in finančnim okvirom.
- za občinsko upravo in ključne občinske izvajalce bomo preverili načrte neprekinjenega delovanja, rezervno napajanje, oskrbo z vodo, nadomestne komunikacije, varnostne kopije in obnovitev informacijskih sistemov;
- z državnimi službami, upravljavci infrastrukture in podjetji bomo uskladili odvisnosti, kontakte ter naloge pri motnjah oskrbe; državne naloge civilne obrambe in občinske naloge zaščite in reševanja bomo jasno razmejili;

- posodobili bomo načrtovanje evakuacije, sprejema in začasne nastanitve, oskrbe ter dostopnih informacij; postopki bodo upoštevali ljudi z invalidnostmi, starejše, otroke in druge osebe, ki potrebujejo pomoč;
- najmanj enkrat letno bomo s pristojnimi izvajalci preverili izbran scenarij motnje ali nesreče ter ugotovitve prevedli v popravljalne ukrepe; vaje in usposabljanja bomo usklajevali s sistemom zaščite in reševanja;

Zaklonišča in zaklanjanje prebivalstva

Pripravljenost vključuje tudi stvaren pregled zaklonišč in možnosti zaklanjanja. Obstoj prostora v evidenci še ne zagotavlja njegove takojšnje uporabnosti. Za vzdrževanje zaklonišč so odgovorni lastniki; občina bo preverila svoje objekte in v okviru pristojnosti posodabljala evidenco ter sodelovala z drugimi lastniki in pristojnimi državnimi organi.

- V prvih sto dneh bomo začeli pregled občinske evidence zaklonišč, lastništva, dokumentacije in dostopnosti. V prvem letu bomo pripravili prednostni načrt pregledov in odprave pomanjkljivosti v občinskih objektih ter način spremljanja dogovorov z drugimi lastniki.
- s pooblaščenimi strokovnjaki bomo preverjali dokumentacijo o primernosti, opremo, vzdrževanje, dostop, označevanje in možnost pravočasne uporabe; zmogljivosti ne bomo predstavljali kot zagotovljene, dokler niso preverjene;

Javnosti bomo skupaj s pristojnimi službami zagotovili preverjena navodila o obveščanju in ravnanju ter uporabne informacije o zaklanjanju. Nove posege bomo načrtovali na podlagi ocene potreb in veljavnih pravil. Občutljivi varnostni in osebni podatki ne bodo del javnih objav.

Prostor in zemljišča: najprej aktivirajmo, kar že imamo

Razvoj ne sme pomeniti, da pozidamo vse, kar je še zelenega. Podeželje, samooskrba in kakovostna kmetijska zemljišča so vrednote, ki jih moramo ohraniti tudi za prihodnje generacije.

Zaveze:

- **Pregled zemljišč:** Popisali bomo občinska zemljišča, prostorske rezerve in ovire za uporabo že stavbnih površin.
- **Varovanje prostora:** Prednost bomo dajali obnovi in uporabi obstoječih ter degradiranih območij ob varovanju kmetijskih zemljišč.
- **Smodnišnica in Duplica:** V prvem letu bomo pripravili razvojni in lastniški načrt smodnišnice ter s podjetji določili prednostne ukrepe.

Zato potrebujemo premišljeno prostorsko politiko, ki daje prednost izrabi že pozidanih in degradiranih območij, ne pa nekritičnemu širjenju gradenj na kmetijska zemljišča.

Zemlja je omejena dobrina. Kar danes pozidamo, jutri ne bomo več obdelovali. In odgovornost naše generacije je, da zanamcem ne zapustimo zgolj stavb, ampak tudi prostor za življenje in pridelavo hrane.

Gradbena parcela na papirju še ni gradnja

V Kamniku bomo uvedli javno evidenco večjih stavbnih območij, kjer je gradnja mogoča po namenski rabi, vendar jo v praksi zavirajo OPPN, parcelacija, dostop, kanalizacija, vodovod, elektrika, poplavna ali druga omejitve. OPN določa, da je gradnja praviloma dopustna na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih; možna je tudi pogodba o opremljanju. Zato ne bomo obljubljali, da je vsako zazidljivo zemljišče takoj gradljivo.

Za območja, kjer so bili postopki ali dovoljenja že začeti, bomo v prvih 100 dneh pripravili pregled ozkih grl: kaj manjka, kdo je pristojen, koliko stane komunalna oprema in kakšen je realen rok. Kjer je problem v občinski infrastrukturi, bomo določili prioritete opremljanja; kjer je ovira državna ali zasebna, bo občina aktivni koordinator, ne pasivni opazovalec.

Razvoj ne sme pomeniti nekontrolirane pozidave. Preden širimo naselja, moramo natančno vedeti, katere prostorske rezerve že imamo, katera zemljišča so v občinski lasti, katera so neizkoriščena, katera območja so degradirana in kje je infrastruktura že zgrajena.

- celovit popis občinskih zemljišč in nepremičnin;
- razvrstitev zemljišč po namenu, razvojni vrednosti in dejanski uporabnosti;
- pregled nezazidanih stavbnih zemljišč in njihove komunalne opremljenosti;
- prednost prenovi degradiranih območij in zapolnjevanju obstoječih naselij;
- varovanje kakovostnih kmetijskih zemljišč, vodnih virov in naravne dediščine;
- javno pojasnjena strategija, zakaj občina posamezno nepremičnino ohranja, razvija, oddaja ali prodaja.

Tri strateška območja, tri različne naloge

Prostorska politika ne sme temeljiti na eni veliki obljubi. Območje nekdanje smodnišnice, obstoječa gospodarska os na Duplici in prihodnji športni razvoj imajo različne lastniške, prometne, okoljske in finančne pogoje. Zato jih moramo obravnavati povezano, vendar brez prehitevanja prostorskih in strokovnih preveritev.

Nekdanja smodnišnica: strateška rezerva Kamnika

Območje nekdanje smodnišnice je ena največjih razvojnih rezerv mesta, vendar ni prazna tabla. Občina je leta 2021 kupila približno 44.460 m² zemljišč ter približno 3.640 m² stavbnih površin, skupaj z večjim delom notranjih cest in dela infrastrukture. Na območju pa ostajajo različni programi, objekti, lastništva, dediščina ter okoljska in poplavna vprašanja. Zato ne bom obljubljala, da bo celotna smodnišnica čez noč postala nov športni park, stanovanjska soseka ali poslovna cona.

- V prvem letu mandata bomo izdelali enoten razvojni in lastniški načrt območja nekdanje smodnišnice.
- Določiti, kateri deli so primerni za šport, podjetništvo, kulturo, javne programe, zelenje in morebitne druge mestotvorne vsebine;
- pred večjimi posegi preveriti poplavno varnost, prometno dostopnost, komunalno opremljenost, morebitne okoljske obremenitve in stroške sanacije;
- ohraniti kakovostne obstoječe vsebine in tehniško dediščino ter preprečiti razdrobljen razvoj brez skupne vizije;
- občinska zemljišča uporabljati kot razvojni vzvod: za javno infrastrukturo, menjave, partnerstva ali projekte, kjer je javni interes jasno zaščiten.

Duplica: gospodarska cona, ki jo moramo najprej narediti bolj konkurenčno

Duplica je že danes pomemben gospodarski in prometni del Kamnika. Moja prva usmeritev zato ni avtomatično širjenje cone na nova zemljišča, ampak izboljšanje pogojev v obstoječem gospodarskem prostoru: dostopi, prometna pretočnost, javni prevoz, varne povezave za pešce in kolesarje, komunalna in digitalna infrastruktura ter jasnejši postopki za podjetja. Šele na podlagi podatkov o zasedenosti, lastništvu in potrebah podjetij je smiselno odločati o morebitnih novih površinah.

- popis prostih, praznih in premalo izkoriščenih poslovnih površin na Duplici in v drugih gospodarskih območjih;
- razvojni pogovor z obstoječimi podjetji: kaj jih omejuje, kaj potrebujejo za širitev in kaj lahko realno zagotovi občina;
- prednost podjetjem z višjo dodano vrednostjo, kakovostnimi delovnimi mesti in manjšimi prostorskimi ter okoljskimi obremenitvami;
- boljša povezava gospodarskih območij z železnico, avtobusom in cestnim omrežjem ter zmanjševanje konfliktov med tovarnim in stanovanjskim prometom;
- nova gospodarska zemljišča samo tam, kjer so prostorsko utemeljena, infrastrukturno izvedljiva in ne pomenijo nepotrebnega poseganja v kakovostna kmetijska ali naravna območja.

04 STANOVANJA IN GOSPODARSTVO

Stanovanja, vendar ne spalna naselja

Kamnik potrebuje stanovanja, vendar mora vsaka večja stanovanjska širitev odgovoriti tudi na vprašanja delovnih mest, vrtcev, šol, zdravstva, prometa in javnega prostora. Ne želimo graditi samo blokov. Želimo graditi soseske, v katerih je mogoče kakovostno živeti.

Zaveze:

- **Javni najem:** V prvem letu bomo pripravili program javnih najemnih stanovanj s pregledom lokacij, pripravljenosti in financiranja.
- **Urejene soseske:** Nove stanovanjske projekte bomo presojali skupaj s storitvami, infrastrukturo, dostopi in potrebami po parkiranju.
- **Preprečevanje brezdomstva:** S pristojnimi izvajalci bomo ocenili potrebe in dogovorili zgodnjo pomoč ter dostop do nujne začasne nastanitve.
- Pripravili bomo program javnih najemnih stanovanj in za njegovo izvedbo aktivirali primerna občinska zemljišča.
- prednost mladim, mladim družinam in ključnim javnim kadrom v okviru zakonitih možnosti;
- oskrbovana in prilagojena stanovanja za starejše;
- spodbujanje prenove praznih in premalo izkoriščenih objektov;
- prostorsko načrtovanje, ki zmanjšuje razpršeno gradnjo in stroške nove infrastrukture.

Preprečevanje izgube doma in pomoč ob brezdomstvu

Stanovanjsko stisko bomo obravnavali dovolj zgodaj: ob nevarnosti izgube najema, dolgotrajnih dolgovih, nasilju, razpadu družine ali drugih težkih življenjskih okoliščinah. Na morebitno povečanje potreb po nujni nastanitvi se moramo pripraviti pravočasno, brez stigmatiziranja ljudi v stiski.

- V prvem letu bomo s centrom za socialno delo, stanovanjskimi in humanitarnimi izvajalci ocenili potrebe ter pripravili dogovor za preprečevanje izgube doma, terensko pomoč in dostop do nujne začasne nastanitve.
- preverili bomo primerne občinske bivalne enote in regionalno sodelovanje z obstoječimi izvajalci; obseg nastanitev, strokovno podporo in stroške bomo določili na podlagi ocene potreb;

Začasno nastanitev bomo povezovali s pomočjo pri urejanju pravic, zdravju, zaposlitvi in prehodu v stabilnejše bivanje. Za obdobja mraza, vročine in drugih izrednih razmer bomo vnaprej uskladili dostop do osnovne pomoči in varne nastanitve.

Delo, podjetnost in gospodarstvo - občina priložnosti

Kamnik ne sme biti samo kraj, od koder se zjutraj odpeljemo na delo in se zvečer vrnemo domov. Kakovost življenja je tesno povezana z možnostjo, da ljudje dobro delo, podjetniško priložnost ali razvoj kariere najdejo bližje domu.

Zaveze:

- **Podjetniška podpora:** Vzpostavili bomo občinsko vstopno točko ter reden dialog o ovirah pri poslovanju in razvoju.
- **Poslovne površine:** Pregledali bomo razpoložljive lokacije, komunalno opremljenost in dejanske potrebe podjetij.
- **Kakovost dela:** S podjetji, predstavniki zaposlenih in šolami bomo določili skupne ukrepe za znanje, vključevanje in odgovorno zaposlovanje.

Gospodarska politika nove generacije

- priprava gospodarske strategije Kamnik 2040;
- pregled razpoložljivih in potencialnih gospodarskih zemljišč ter degradiranih območij;
- Vzpostavili bomo enotno občinsko vstopno točko za podjetnike in investitorje.
- primerjalna analiza pogojev za investicije v Kamniku, Komendi, Domžalah in drugih primerljivih občinah;
- aktivni dialog z največjimi kamniškimi podjetji o njihovih razvojnih načrtih;
- ciljno privabljanje dejavnosti z višjo dodano vrednostjo in manjšimi prostorskimi ter prometnimi obremenitvami;
- podpora obrti, družinskim podjetjem, kreativnim industrijam, tehnologiji, zdravstvu in specializirani proizvodnji.

Kakovostna delovna mesta in dostojno delo

Gospodarski razvoj bomo presojali tudi po kakovosti delovnih mest: primernem plačilu, varnosti in zdravju pri delu, stabilnosti zaposlitve, usposabljanju in možnostih napredovanja. Želimo okolje, kjer lahko mladi začnejo poklicno pot, starejši ohranjajo znanje in zaposljivost, ljudje z invalidnostmi ter oskrbovalci pa lažje usklajujejo delo in življenje.

- V prvem letu bomo s podjetji, obrtno-podjetniškimi organizacijami, šolami, predstavniki zaposlenih in službo za zaposlovanje določili skupne ukrepe za kakovost zaposlovanja, praktično usposabljanje in razvoj znanj.
- podprli bomo mentorstvo, vajeništvo in prakse, medgeneracijski prenos znanja ter vključujoča delovna okolja; pri občini in občinskih zavodih bomo preverili tudi kadrovske načrtovanje, preprečevanje trpinčenja in psihosocialna tveganja;

Pri občinskih podporah in naročilih bomo v okviru dopustnih pravil uporabljali preverljiva merila kakovosti ter socialne in okoljske vidike, kjer so povezani s predmetom podpore ali naročila. Občina ne določa plač v zasebnih podjetjih; lahko pa spodbuja odgovorno poslovanje in sama ravna kot odgovoren delodajalec.

05 NARAVA IN ŽIVE SKUPNOSTI

Podnebno odporen Kamnik

Poplave in drugi vremenski dogodki so pokazali, da mora biti odpornost občine trajna razvojna naloga. Načrtovanje bomo usmerili v zmanjševanje tveganj, ne zgolj v sanacijo posledic.

Zaveze:

- **Protipoplavni projekti:** Z državo in pristojnimi upravljavci bomo usklajevali napredek ter javno spremljali ključne faze.
- **Lokalne kritične točke:** Vzdrževanje in naložbe bomo usmerjali glede na preverjena tveganja vodotokov, odvodnjavanja in infrastrukture.
- **Podnebna pripravljenost:** Prostorske odločitve in načrte ukrepanja bomo prilagajali poplavam, vročini, suši in neurjem; večje vodne ureditve bodo zahtevale strokovno presojo.
- V sodelovanju z državo bomo aktivno spremljali in pospeševali protipoplavne projekte.
- urejanje lokalnih vodotokov, hudournikov, mostov in kritične infrastrukture v okviru pristojnosti;
- upoštevanje poplavnih in podnebnih tveganj pri novih prostorskih odločitvah;
- načrti pripravljenosti za vročinske valove, neurja in druge ekstremne dogodke;
- zaščita vodnih virov in kakovosti pitne vode.

Večnamenski zadrževalnik oziroma akumulacija: najprej stroka

Preverili bomo, ali je na območju občine strokovno in okoljsko smiselna večnamenska vodna retencija za večjo poplavno varnost in zadrževanje vode v sušnih obdobjih. Lokacije ne bomo določali politično: variantna študija mora oceniti hidrologijo, naravo, zemljišča, stroške in morebitno rekreacijsko funkcijo.

Trajnostni razvoj - razvoj, ki ga ne plačajo prihodnje generacije

Trajnost zame ni prepoved razvoja. Pomeni, da gospodarski, prostorski in socialni razvoj načrtujemo tako, da ne uničujemo tistega, zaradi česar je Kamnik dober kraj za življenje. Kamnik ima že močno trajnostno turistično izhodišče; naslednji korak je, da trajnost postane merilo vseh večjih občinskih odločitev.

Zaveze:

- **Celotni stroški:** Pri večjih občinskih naložbah bomo presojali tudi vzdrževanje, energijo in vplive na zdravje ter okolje.
- **Obstoječi prostor:** Spodbujali bomo prenovo objektov, energetske učinkovitost in premišljeno uporabo zemljišč.
- **Naravni viri:** Varovanje pitne vode, lokalne hrane, narave in kulturne krajine bomo upoštevali pri razvojnih odločitvah.
- pri večjih investicijah bomo poleg cene ocenjevali tudi stroške vzdrževanja, vpliv na promet, okolje, zdravje in kakovost bivanja;
- prednost prenovi obstoječih objektov in degradiranih območij pred nepotrebnim širjenjem pozidave;
- energetske prenove javnih stavb in racionalna raba energije;
- varovanje pitne vode, vodnih virov, kakovostnih kmetijskih zemljišč, gozdov in biotske raznovrstnosti;

- prilagajanje na vročinske valove z več drevesi, senco in kakovostnimi javnimi površinami;
- spodbujanje lokalne prehrane, kratkih dobavnih verig in krožnega gospodarstva;
- trajnostna mobilnost: peš, kolo, javni prevoz in boljše prestopanje, ne ideološko proti avtomobilu, temveč za več realnih možnosti izbire;
- za vsak večji projekt bomo jasno povedali, kakšno korist bo imel za današnje občane in kakšno breme pušča prihodnjim generacijam.

Trajnostni turizem bomo presojali po istih prostorskih in okoljskih merilih kot druge dejavnosti. Nastanitve, poti in prireditve morajo spoštovati zmogljivosti prostora, kakovost kmetijskih zemljišč in ohranjanje narave; prednost bo imela smiselna uporaba obstoječih objektov.

Živo mestno jedro in kultura

Zaveze:

- **Celoletna kultura:** Vzpostavili bomo povezovalni program Kamnik – mesto zgodb ter usklajen javni koledar.
- **Šutna:** V prvem letu bomo pripravili izvedbeni načrt oživitve z nosilcem, partnerji, roki in finančnim okvirom.
- **Muzej planinstva:** S pobudniki in stroko bomo pripravili programsko zasnovo ter primerjavo lokacij, upravljanja in financiranja.

Kultura kot povezovalna infrastruktura Kamnika

Kamnik že ima močne kulturne nosilce, od Doma kulture in muzejske dejavnosti do društev, ustvarjalcev, Kamfesta, narodnih noš in Kreativne četrti Barutana. Naslednji korak ni še en nepovezan festival, ampak skupen letni koledar in razvojna znamka kulturnega mesta, ki poveže staro jedro, Barutano, Maistrovo dediščino, muzeje, galerije, glasbo, gledališče, ples, literaturo, mladinsko ustvarjalnost in dogodke po krajevnih skupnostih.

V projekt »Kamnik - mesto zgodb« bomo vključili tudi pripoved o legendarnem Kamniškem jezeru. Arhitekt Jernej Markelj je idejo razvijal od delavnice na Kamfestu 2009, jo s Primožem Zupanom predstavil v Kamniškem zborniku leta 2020, leta 2021 pa kot »imaginarno rekonstrukcijo« jezera s tematsko rekreativno potjo po domnevnem obrežju. To ni načrt novega jezera, ampak zanimiva kulturno-rekreativna ideja, ki jo je smiselno preveriti kot fazni turistični produkt: pot, razgledišča, zgodbe, digitalne vsebine in povezava z mestom - brez predstavljanja legende kot dokazanega zgodovinskega dejstva.

Predlagamo povezovalni projekt 'Kamnik - mesto zgodb': celoletni program, v katerem vsak mesec eno kamniško zgodbo povežemo z dogodkom, razstavo, sprehodom, šolo, lokalno ponudbo in digitalno vsebino. Kultura tako ne ostane strošek dogodka, ampak postane del identitete, izobraževanja, turizma in živosti mestnega jedra.

Središče Kamnika mora biti dnevna soba občine - prostor, kjer se živi, dela, ustvarja, srečuje in ostaja. Živo mestno jedro je pomembno za kakovost življenja domačinov in hkrati ustvarja avtentično okolje, ki ga obiskovalci želijo doživeti.

- Vzpostavili bomo povezovalni celoletni program Kamnik - mesto zgodb, ki povezuje muzeje, galerije, Dom kulture, Kreativno četrt Barutana, Kamfest, Maistrovo dediščino, šole, ustvarjalce in krajevne skupnosti.
- pripravili enoten javni kulturni koledar občine, da se dogodki bolje dopolnjujejo, obiskovalec pa lahko kulturno ponudbo Kamnika načrtuje skozi vse leto;

- pripravili pregled kulturnih prostorov, praznih lokalov in objektov, ki jih je mogoče začasno ali trajneje aktivirati za ustvarjalne, mladinske in kulturne vsebine;
- uvedli odprti razvojni dialog s kulturnimi zavodi, društvi, neodvisnimi ustvarjalci in mladimi o prioritetah financiranja, prostoru, produkcijskih pogojih in dostopnosti kulture po vsej občini.
- spodbujanje ponovne uporabe praznih poslovnih in stanovanjskih prostorov v jedru;
- povezovanje male trgovine, gostinstva, kulture, coworkinga in ustvarjalnih dejavnosti;
- program dogodkov skozi vse leto, ne le v posameznih sezonah;
- povezovanje starega mestnega jedra z Veliko planino, Kamniško Bistrico in drugimi znamenitostmi;
- spodbujanje daljšega bivanja gostov in večje porabe pri lokalnih ponudnikih;
- razvoj turizma, ki spoštuje nosilno zmogljivost narave in življenje domačinov.

Šutna kot živ prostor mesta

Šutna potrebuje vsakodnevno življenje: odprte lokale, kakovostno ponudbo, dostopne storitve, prebivalce in obiskovalce, ki imajo razlog ostati. Oživljanje bomo gradili skupaj s stanovalci, lastniki prostorov, podjetniki in ustvarjalci ter preverili uporabnost rezultatov projekta CINEMA in drugih dosedanjih pobud.

- V prvem letu bomo pripravili in javno predstavili izvedbeni načrt oživitve Šutne z odgovornim koordinatorjem, partnerji, roki, proračunskim okvirom in merili uspeha.
- s soglasjem lastnikov bomo popisali prazne in premalo uporabljene prostore ter pripravili ponudbo možnosti za začasno in trajnejšo uporabo; občinske prostore bomo oddajali po preglednih merilih;
- preverili bomo izvedljive spodbude za rokodelstvo, lokalne izdelke, knjigarniško, kulturno, ustvarjalno in gostinsko ponudbo; ukrepi bodo imeli jasna pravila, finančno omejitev in preverjanje učinka;
- vzpostavili bomo skupno promocijo, usklajen koledar manjših celoletnih dogodkov in sodelovanje ponudnikov pri odpiralnih časih, brez poseganja v samostojnost njihovega poslovanja;
- ureditev dostave, dostopa za stanovalce in intervencijo bomo povezali z varnostjo pešcev, dostopnostjo za invalide, kolesarskimi povezavami ter jasnimi informacijami o parkiranju in javnem prevozu;
- prednost bodo imeli čistoča, urejene izložbe, klopi, senca in pitniki, kjer so tehnično in kulturnovarstveno dopustni; dogajanje bomo usklajevali s pravico stanovalcev do miru.

Uspeh bomo spremljali po številu aktiviranih prostorov, obstojnosti dejavnosti, obisku zunaj večjih prireditev ter odzivu stanovalcev in ponudnikov. Prenova ulice in promocija bosta podpirali vsebino, ki tam deluje skozi vse leto.

Muzej planinstva in alpinizma

Podprli bomo strokovno obravnavo pobude za Muzej planinstva in alpinizma, ki jo predstavlja civilna iniciativa Športniki za Kamnik. Kamniško gorniško dediščino želimo povezati z zgodbami planincev, alpinistov, gorskih reševalcev in življenja pod gorami ter jo približati šolam, domačinom in obiskovalcem.

- V prvem letu bomo pobudnike, Medobčinski muzej Kamnik, Planinsko društvo Kamnik, gorske reševalce in druge nosilce dediščine povabili k pripravi strokovne programske zasnove in primerjavi izvedbenih možnosti muzeja.
- preverili bomo razpoložljive zbirke in pogoje njihovega prevzema, lokacije v obstoječih objektih, dostopnost, upravljavca, investicijske in letne obratovalne stroške ter možnosti financiranja;
- preučili bomo sodelovanje s Slovenskim planinskim muzejem in drugimi ustanovami; vsebina mora imeti jasno kamniško identiteto in dopolnjevati obstoječo muzejsko ponudbo;

Uršula Majcen • Volilni program kandidatke za županjo Občine Kamnik

Kot izvedljiv prvi korak bomo preverili tematsko razstavo, zbiranje pričevanj in digitalno predstavitev dediščine v sodelovanju z obstoječimi ustanovami. Odločitev o stalnem muzeju bo temeljila na strokovni zasnovi, dogovorih o zbirkah in vzdržnem finančnem načrtu.

Podeželje, kmetijstvo in lokalna hrana - zdravo zaledje Kamnika

Kamnik ni samo mesto. Velik del identitete občine ustvarjajo vasi, kmetije, gozdovi, planine in podeželje. Občina že podpira razvoj kmetijstva in podeželja; to politiko želim povezati z zdravjem, turizmom, prehransko varnostjo in ohranjanjem kulturne krajine.

Zaveze:

- **Lokalna hrana:** Povezovali bomo pridelovalce z gostinci, turističnimi ponudniki in javnimi zavodi v okviru izvedljivih dogovorov.
- **Kmetovanje in krajina:** Podpirali bomo mlade prevzemnike, dopolnilne dejavnosti in ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč.
- **Razvoj podeželja:** Z lokalnimi skupnostmi bomo določali infrastrukturne potrebe in razvijali doživetja ob spoštovanju pridelave ter življenja domačinov.
- več podpore mladim prevzemnikom kmetij in naložbam, ki povečujejo odpornost ter dodano vrednost;
- povezovanje lokalnih pridelovalcev z vrtci, šolami, javnimi zavodi, gostinci in turistično ponudbo;
- razvoj znamke oziroma skupne promocije kakovostne kamniške lokalne hrane in izdelkov;
- ohranjanje kmetijskih zemljišč ter premišljeno umeščanje nove pozidave;
- podpora dopolnilnim dejavnostim na kmetijah, lokalni predelavi in kratkim dobavnim verigam;
- urejanje podeželske infrastrukture, dostopa do storitev in digitalnih povezav v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi.
- V sodelovanju s kmetijami in turističnimi ponudniki bomo razvijali lokalne dobavne povezave, obiske kmetij in rokodelska doživetja, kjer to želijo nosilci dejavnosti in dopuščajo pogoji; kmetijska pridelava in življenje na podeželju bosta imela prednost pred obremenjujočim obiskom.

Turizem z večjo dodano vrednostjo - dober za gosta in domačina

Zaveze:

- **Skupen načrt:** V prvem letu bomo s ponudniki pripravili izvedbeni načrt trajnostnega turizma z odgovornimi nosilci in kazalniki.
- **Povezana ponudba:** Razvijali bomo celoletna večdnevna doživetja, ki vključujejo kulturo, šport, lokalno hrano in podeželje.
- **Urejen obisk:** Z upravljavci bomo usklajevali promet, poti, odpadke, sanitarije in varovanje vode na obremenjenih območjih, tudi v Kamniški Bistrici in na Veliki planini.
- **Korist za domačine:** Letno bomo spremljali razpoložljive podatke o bivanju gostov, sodelovanju ponudnikov in zadovoljstvu prebivalcev.

Trajnostni turizem kot povezovalna razvojna usmeritev

Turizem je ena ključnih razvojnih priložnosti Kamnika in pomemben del njegove identitete. Povezati mora mestno jedro, kulturo, šport, zdravje, podeželje, lokalno hrano in podjetništvo. Njegov razvoj mora izboljševati tudi življenje prebivalcev: urejene poti, kakovosten javni prostor, boljše povezave in ohranjena dediščina koristijo domačinom in gostom.

Kamnik je leta 2026 ponovno potrdil zlati znak Slovenia Green Destination Gold. To obstoječo usmeritev bomo nadgradili s konkretnimi učinki: manjšo obremenitvijo občutljivih območij, boljše dostopnostjo brez avtomobila, odgovorno rabo vode in energije ter večjo koristjo za lokalno skupnost.

- V prvem letu bomo na podlagi veljavne turistične strategije pripravili skupen izvedbeni načrt trajnostnega turizma z nosilci, letnimi nalogami, finančnim okvirom in javnimi kazalniki. Ob izteku sedanje strategije bomo pravočasno pripravili usmeritve za naslednje obdobje, povezane z vizijo Kamnik 2040.

Povezana ponudba skozi vse leto

- Vzpostavili bomo reden partnerski forum ponudnikov, kulturnih in športnih organizacij, kmetij, krajevnih skupnosti ter predstavnikov prebivalcev; naloge bomo usklajevali z občinskimi področji prometa, prostora, okolja in gospodarstva.
- Skupaj s ponudniki bomo razvijali večdnevna doživetja, ki povezujejo Šutno in mestno jedro, muzeje, Samostan Mekinje, Arboretum Volčji Potok, Veliko planino, Kamniško Bistrico, Tuhinjsko dolino, Terme Snovik in Motnik. Povezovanje bo temeljilo na dogovorih, usklajenih informacijah, vodenjih in dejansko dostopnih storitvah.
- Kulturna ponudba, kulinarika, rokodelstvo, dobro počutje in primerni športni dogodki bodo podlaga za obisk tudi zunaj poletne sezone. Dogodke bomo načrtovali glede na prostor, promet, razpoložljive nastanitve in koristi za domače klube ter ponudnike.
- Podprli bomo usposabljanje lokalnih vodnikov in ponudnikov, sodelovanje mladih ter vključevanje lokalne hrane in izdelkov v turistično ponudbo. Posebno pozornost bomo namenili kakovosti storitev in dostojnim pogojem dela.

Dostopnost in odgovorno upravljanje obiska

- S prevozniki in upravljavci bomo pripravili prednostni načrt povezav od železniških in avtobusnih postaj do ključnih izhodišč. Sezonske prevoze bomo uvajali postopno glede na potrebe, dogovore, stroške in spremljano uporabo.
- Poenotili bomo osnovne informacije o poteh, dostopu, parkiranju, javnem prevozu, dostopnosti za invalide ter pravilih obiska. Digitalne vsebine bodo dopolnjevale jasne oznake in osebno informiranje.
- Pri najbolj obremenjenih lokacijah bomo z upravljavci določili način spremljanja obiska in ukrepanja ob preobremenitvah; usmerjanje obiskovalcev drugam bo dopustno le, če je tudi nadomestna lokacija primerna in urejena.
- Ponudnike bomo podpirali pri zmanjševanju porabe vode in energije, preprečevanju odpadne hrane, uporabi povratne embalaže in pridobivanju preverljivih trajnostnih znakov. Pri občinsko podprtih dogodkih bomo postopno uvajali izvedljiva okoljska merila.
- V sodelovanju s pristojnimi službami bomo izboljšali informacije o varnem obisku gora, vremenskih tveganjih, zaporah poti in odgovornem ravnanju. Turistično ponudbo bomo prilagajali tudi vročini, suši in drugim podnebnim tveganjem.

Obisk bomo razvijali ob varovanju pitne vode, narave, kulturne krajine in stanovanjskih potreb domačinov. Pri načrtovanju novih zmogljivosti bomo presojali tudi komunalno in prometno obremenitev ter vpliv na bivalno okolje.

Merljiv učinek za Kamnik

Vsako leto bomo objavili pregled dolžine bivanja, obiska zunaj glavne sezone, uporabe skupnih prevozov, sodelovanja lokalnih ponudnikov in zadovoljstva prebivalcev. Pri porabi gostov in okoljskih učinkih bomo jasno navedli metodologijo, razpoložljive podatke in njihove omejitve. Ciljne vrednosti bomo določili po začetnem pregledu; rast obiska sama po sebi ne bo merilo uspeha.

Enotna kakovostna znamka prenočišč in doživetij: DOBRO. KAMNIK.

Predlagamo prostovoljni kakovostni znak DOBRO. KAMNIK. za prenočišča, gastronomijo in doživetja, ki izpolnjujejo standarde kakovosti, lokalnosti in trajnosti. Ime je delovni predlog, ki ga je treba pred uporabo pravno in tržno preveriti. Znamka bi dopolnjevala Visit Kamnik, ne pa ga nadomeščala.

DOBRO. KAMNIK. - skupna zgodba lokalne kakovosti

Pod skupno oznako lahko povežemo kakovostno bivanje, lokalno hrano, gibanje, kulturo, wellness in izdelke iz Kamnika. Cilj je prepoznavna ponudba, zaradi katere obiskovalec ostane dlje, domačini pa od turizma dobijo več.

Kamnik je v letu 2025 po začasnih podatkih dosegel rekordnih 43.087 turističnih prihodov in 96.158 nočitev. To je dobra osnova, vendar prihodnosti turizma ne želim meriti samo s številom obiskovalcev. Naše največje bogastvo je izjemna narava - od Velike planine in Kamniške Bistrice do Tuhinjske doline, gozdov, voda in kulturne krajine. To bogastvo moramo ohraniti tako, da Kamnik ostane pristen, prepoznaven in po svojem značaju edinstven tudi v prihodnjih desetletjih. Zato potrebujemo turizem višje dodane vrednosti: manj pritiska na najbolj občutljive točke, daljše bivanje, bolj kakovostna doživetja in več denarja, ki ostane pri kamniških ponudnikih, zaposlenih, kmetijah, obrtnikih in drugih lokalnih ustvarjalcih.

Pri javnem denarju bomo zahtevali učinek. Kot razvojno merilo bomo zasledovali, da vsak 1 EUR občinskega vložka v razvoj in promocijo turizma pomaga ustvariti najmanj 1,50 EUR skupne razvojne vrednosti - z dodatnimi državnimi in evropskimi sredstvi, zasebnimi investicijami, partnerstvi ali merljivo dodatno lokalno potrošnjo. To ni obljuba avtomatičnega finančnega donosa v občinski proračun, ampak cilj finančnega vzvoda: občinski evro mora pomagati sprožiti večjo skupno vrednost za Kamnik.

Turizem potrebuje samostojno razvojno jedro

Zavod za turizem Kamnik bi se osredotočil na razvoj destinacije, ponudnike, produkte, podatke, trženje, dogodke in pridobivanje zunanjih sredstev. Njegovo merilo ne bo samo število obiskovalcev, temveč daljše bivanje, več lokalne porabe in večja korist za domačine. Organizacijska sprememba bo predhodno finančno ovrednotena.

Kamniška Bistrica: manj kaosa, več reda in več narave

Dolina Kamniške Bistrice je ena naših največjih naravnih vrednot, zato cilj ni zapreti doline, ampak urediti obisk. Leta 2025 je bil pri Domu v Kamniški Bistrici že uveden poskusni plačljivi parkirni režim z namenom zmanjševanja neurejenega parkiranja in divjega kampiranja. Naslednji korak mora biti enoten režim za celotno dolino, pripravljen skupaj z lastniki zemljišč, upravljavci, krajevno skupnostjo, planinci, gasilci, naravovarstveno stroko in turističnimi ponudniki.

Predlagamo preveritev sezonsko oziroma ob konicah upravljanega vstopa z zapornico na primerni točki pred najbolj obremenjenim delom doline. Pred odločitvijo je treba preveriti lastništvo cest, pravne možnosti, intervencijski dostop, prebivalce in lastnike nepremičnin, javni prevoz ter prometne učinke. Za Kamničanke in Kamničane bi preverili model brezplačne ali močno subvencionirane digitalne dovolilnice, za druge obiskovalce pa zmerno pristojbino, katere prihodek bi bil namensko vrnjen v dolino: sanitarije, odpadki, poti, naravovarstvo, parkirišča, gasilce in javni prevoz.

Kampiranje in avtodomi: urejena mesta namesto divjega kampiranja

Na območju Kamniške Bistrice že obstaja kamping ponudba pri Kraljevem hribu, zato ne izhajamo iz tega, da kampiranja ni. Potrebujemo pa pregled zmogljivosti in standardov ter po potrebi urejeno manjše postajališče za avtodome oziroma nadgradnjo obstoječe ponudbe na lokaciji, kjer so možni sanitarije, pitna voda, elektrika, zbiranje odpadkov in nadzorovano odvajanje odpadnih voda. Zgled naj bo alpski princip: prenočevanje na označenih mestih, ne po gozdnih robovih in ob vodotokih. V avstrijskih narodnih parkih je kampiranje praviloma dovoljeno le na uradno določenih kampih; takšno logiko reda, ne pa kopiranja vsakega avstrijskega predpisa, želimo prenesti tudi v Kamniško Bistrico.

Urejeno naravno kopanje - vendar ne na izviru

Izvir Kamniške Bistrice mora ostati predvsem naravna znamenitost in občutljivo vodno okolje, ne množično kopališče. Občina bo skupaj z vodarsko, zdravstveno in naravovarstveno stroko preverila, ali je nižje ob toku mogoče določiti varen odsek za urejeno naravno kopanje, z rednim spremljanjem kakovosti vode, dostopom, sanitarijami, pravili uporabe in brez posegov, ki bi reko spremenili v klasičen bazen.

Če prostorske, vodarske in varnostne presoje to dopuščajo, bomo preverili tudi jasno označen, diskreten del območja, kjer bi bilo dovoljeno kopanje brez kopalk. Tak prostor mora biti zasnovan spoštljivo in nevpadljivo, brez poseganja v izvir, brez konflikta z družinskimi površinami ter z enakimi pravili varnosti, higiene in varovanja narave kot drugod. Če pogojev ni mogoče zagotoviti, takega območja ne bomo vzpostavili.

- Pripravili bomo celovit upravljavski načrt doline Kamniške Bistrice: promet, parkiranje, kampiranje, sanitarije, odpadki, javni prevoz, varstvo narave in intervencijski dostop.
- Preverili bomo izvedljivost sezonske zapornice oziroma drugega sistema upravljanega dostopa ter model ugodnosti za prebivalce občine, pri čemer mora biti rešitev pravno dopustna, tehnično enostavna in finančno pregledna.
- Z obstoječimi ponudniki bomo preverili, ali zadostuje nadgradnja sedanjih kamping zmogljivosti ali je smiselno urediti dodatno manjše postajališče za avtodome (PZA); divje kampiranje bomo usmerjali na uradna mesta.
- Izdelali bomo strokovno presojno možnega urejenega naravnega kopalnega odseka zunaj območja izvira Kamniške Bistrice; odločitev bo odvisna od kakovosti vode, varnosti, naravovarstva in vodnih soglasij.
- pripraviti model samostojnega Zavoda za turizem z jasnimi kazalniki uspeha in brez nepotrebnega podvajanja podpornih služb.
- izvajanje turistične strategije z merjenjem lokalne dodane vrednosti, dolžine bivanja, sezonskosti, obremenitev prostora in zadovoljstva prebivalcev;
- povezovanje mestnega jedra, Velike planine, Kamniške Bistrice, Tuhinjske doline, Term Snovik, kulturne dediščine, podeželja in lokalne kulinarike v kakovostna večdnevna doživetja;
- razvoj zdravstvenega in well-being turizma, pohodništva, kolesarjenja, športa, kulture, kulinarike ter manjših poslovnih in kongresnih dogodkov, kjer ima Kamnik realne konkurenčne prednosti;

- več lokalne turistične verige: gost naj lažje pride do kamniške hrane, izdelkov, obrti, kulture, vodenj in drugih storitev, da več njegove porabe ostane v občini;
- upravljanje obiska na najbolj občutljivih naravnih točkah, spoštovanje nosilne zmogljivosti prostora ter razvoj javnega prevoza in drugih trajnostnih načinov dostopa;
- varovanje naravne in kulturne krajine kot razvojnega kapitala: ne prodajamo narave, ampak ustvarjamo kakovostna doživetja, ki pomagajo financirati njeno ohranjanje in lokalno gospodarstvo;
- pri občinskih turističnih projektih bomo spremljali finančni vzvod: koliko dodatnih evropskih, državnih in zasebnih sredstev ter lokalne gospodarske aktivnosti je sprožil občinski vložek;
- cilj je gost, ki ostane dlje, porabi več pri lokalnih ponudnikih, spoštuje prostor in se vrača - ne množični turizem.
- V prvem letu bomo preverili pravno in tržno izvedljivost znamke DOBRO. KAMNIK. ter skupaj s ponudniki določili prostovoljne standarde kakovosti. Znamko bomo uvajali šele, če bo imela jasno podporo ponudnikov in merljiv učinek.

Regionalno in čezmejno sodelovanje

Kamnik mora aktivneje sodelovati s sosednjimi občinami in avstrijskimi partnerji pri turizmu, gorski varnosti, naravi in evropskih projektih. Nekdanjo zamisel o kratkem stiku občine z avstrijsko mejo je smiselno preveriti samo, če bi prinesla dokazljivo razvojno korist in če obstaja soglasje sosednjih občin; čezmejno sodelovanje ni odvisno od spremembe meje.

Zaveze:

- **Skupni projekti:** V prvem letu bomo opredelili projekte mobilnosti, turizma, voda in varnosti, pri katerih je sodelovanje smiselno.
- **Jasni dogovori:** Pri projektih bomo določili nosilce, naloge partnerjev, delitev stroškov in roke.
- **Zunanja sredstva:** Pravočasno bomo pripravljali skupne prijave, kjer razpisi in vsebina omogočajo sodelovanje.
- v prvem letu bomo pripravili seznam projektov, pri katerih se Kamniku splača nastopati skupaj s sosednjimi občinami ali čezmejnimi partnerji - predvsem na področjih mobilnosti, turizma, voda, narave, gorske varnosti in evropskih razpisov;
- za večje evropske in regionalne projekte bomo določili odgovornega nosilca, partnerje, rok za prijavo in pričakovani finančni učinek za občino;
- čezmejno sodelovanje bomo razvijali projektno in vsebinsko; morebitne spremembe občinskih meja bomo obravnavali le na podlagi preverjene razvojne koristi, pravnih možnosti in soglasja vseh vpletenih.

Pri skupnih turističnih projektih bomo s sosednjimi destinacijami povezovali poti, javni prevoz, vodenja in promocijo. Vsak dogovor bo opredelil odgovornost partnerjev, delitev stroškov ter korist za lokalne ponudnike in prebivalce.

Krajevne skupnosti - razvoj Kamnika se ne konča na Glavnem trgu

Občina Kamnik ima 22 krajevnih skupnosti in skoraj 30.000 prebivalcev. Potrebe Duplice, Tuhinjske doline, Motnika, Šmarce, Mekinj, Kamniške Bistrice ali mestnega jedra niso enake. Zato mora biti razvoj občine bolj policentričen: občina mora biti prisotna tudi v krajih in vaseh, ne samo v občinski stavbi.

Zaveze:

- **Letni razvojni pogovori:** Z vsako krajevno skupnostjo bomo letno določili javni seznam prioritete.
- **Predvidljive naložbe:** Pripravili bomo štiriletni okvir manjših lokalnih investicij, povezan s proračunom.
- **Pregleden napredek:** Objavljali bomo status nalog in uporabljali jasna merila za razporejanje sredstev.
- Vsako leto bomo z vsako krajevno skupnostjo izvedli razvojni pogovor županje ter javno zapisali seznam prioritete.
- štiriletni načrt manjših lokalnih investicij po krajevnih skupnostih, usklajen z občinskim proračunom;
- jasna merila za razporejanje sredstev: število prebivalcev, nujnost, varnost, stanje infrastrukture in razvojna prikrašanost;
- več pristojnosti in predvidljivih sredstev krajevnim skupnostim tam, kjer lahko naloge učinkoviteje rešujejo lokalno;
- digitalna karta pobud krajevnih skupnosti z označenim statusom: predlagano, v pripravi, financirano, izvedeno;
- redni terenski dnevi občinske uprave in županje po krajevnih skupnostih;
- posebna skrb za oddaljenejša naselja: ceste, javni prevoz, širokopasovne povezave, dostop do storitev in varnost;
- krajevne skupnosti bomo obravnavali kot razvojne partnerje, ne kot zadnji člen pri razporejanju proračunskih sredstev.

Izvedba in odgovornost

Sodelovanje občanov - občina, ki posluša in vključuje

Poslušanje ne sme biti samo slog kampanje. Postati mora način vodenja. Ljudje najboljše poznajo ulico, vas, športni klub, šolo ali problem, s katerim živijo vsak dan. Občina mora znati to znanje vključiti v odločanje, ne da bi odgovornost za odločitve prelagala na občane.

Zaveze:

- **Sodelovanje pred odločitvami:** Organizirali bomo javne posvete o večjih prostorskih in infrastrukturnih nalogah.
- **Sledljivost pobud:** Vzpostavili bomo pregleden način obravnave predlogov z odgovornim nosilcem in statusom.
- **Vključevanje:** Preverili bomo pilot participativnega proračuna ter redno vključevanje mladih in krajevnih skupnosti.
- redni zbori in razvojni pogovori po krajevnih skupnostih;
- javni posvete pred največjimi prostorskimi in infrastrukturnimi odločitvami;
- pilotni participativni proračun za manjše lokalne projekte, nato širitev, če se model izkaže;
- digitalni sistem pobud, kjer občan vidi, kdo pobudo obravnava in v kateri fazi je;
- poseben kanal vključevanja mladih v pripravo nove mladinske strategije po letu 2026;
- letni forum Kamnik 2040, na katerem občina javno predstavi rezultate in skupaj z občani preveri prioritete za naslednje leto.

Digitalna, pregledna in odzivna občina

Zaupanje v občino se gradi z odprtostjo. Občani morajo razumeti, kaj občina dela, koliko projekti stanejo, kdaj bodo izvedeni in zakaj se posamezna odločitev sprejema.

Zaveze:

- **Javni pregled projektov:** Vzpostavili bomo razvojno nadzorno ploščo z roki, stroški, viri in stanjem izvedbe.
- **Dostopne informacije:** Poenostavljali bomo občinske postopke in pojasnila ter ohranili osebne načine komunikacije.
- **Odgovorno obveščanje:** Video vsebine bomo razvijali s preverjeno pravno in finančno zasnovo ter varovalkami za strokovno neodvisnost.

Kamnik na zaslonu: javno obveščanje brez občinske propagande

Kamnik ima močno lokalno video tradicijo: Televizijo Impulz je leta 1990 ustanovil Milan Završnik, njeno produkcijsko delo pa se danes nadaljuje v zasebnem okolju. Občina danes že objavlja posamezne video vsebine in uporablja digitalne kanale. Zato ne predlagamo drage klasične občinske televizije z lastno frekvenco in politično nadzorovanim uredništvom.

Predlagamo sodoben javni video kanal - delovno ime KAMNIK TV - dostopen prek spleta, YouTube, družbenih omrežij in po možnosti lokalnih distribucijskih sistemov. Vseboval bi kratke tedenske novice o občinskih projektih, prenose in povzetke sej, predstavitev krajevnih skupnosti, kulture, športa, gospodarstva, društev, mladih ter razlage proračuna in večjih projektov. Arhiv bi bil javen in iskalo urejen.

Ključna varovalka je neodvisnost. Če bi KAMNIK TV postal registriran medij, mora imeti uredniško in novinarsko avtonomijo, transparentno financiranje in jasna pravila pluralnosti. Zakon o medijih izrecno varuje uredniško neodvisnost. Zato bi bila boljša rešitev od »županove televizije« bodisi neodvisno uredništvo z javnim mandatom bodisi občinski informacijski video servis, ki objavlja preverljiva institucionalna dejstva, medtem ko občina z javnimi in enakimi merili podpira pluralnost neodvisnih lokalnih medijev.

- Vzpostavili bomo sodoben občinski video portal KAMNIK TV oziroma drugo pravno preverjeno ime z javnim arhivom sej, projektov, krajevnih skupnosti in pomembnih lokalnih vsebin.
- Pred ustanovitvijo registriranega medija bomo pripravili pravno, finančno in uredniško zasnovo, ki zagotavlja avtonomijo uredništva, pluralnost in transparentnost; občinski kanal ne sme postati promocijski kanal župana ali katerekoli stranke.
- Najprej bomo uporabili obstoječe digitalne kanale in pogodbeno lokalno produkcijsko znanje; lastno drago televizijsko infrastrukturo bomo vzpostavili le, če analiza pokaže jasno javno korist.
- Vzpostavili bomo javno razvojno nadzorno ploščo večjih občinskih projektov.
- objava rokov, vrednosti, virov financiranja in statusa izvedbe;
- jasna pojasnila ob zamudah in podražitvah;
- poenostavljanje digitalnih postopkov in bolj razumljiva komunikacija;
- redni odprti termini županje in srečanja po krajevnih skupnostih;
- javno letno poročilo o uresničevanju volilnega programa.

Občinska uprava in kultura izvedbe - od obljube do rezultata

Tudi najboljši program je brez vrednosti, če ga občina ne zna izvesti. Zato mora biti ena ključnih reform notranja: jasne odgovornosti, strokovna uprava, dobro projektno vodenje in kultura, v kateri se težave rešujejo, ne prelagajo.

Zaveze:

- **Odgovornost:** Za strateške projekte bomo določili nosilca, rok, finančni okvir in pričakovani rezultat.
- **Projektno delo:** Vzpostavili bomo enoten način spremljanja investicij in priprave na zunanje vire financiranja.
- **Kakovost uprave:** Krepili bomo strokovna znanja, usklajevanje oddelkov in spremljanje odzivnosti.
- Za vsak strateški projekt bomo javno določili odgovornega nosilca, rok, proračun in status izvedbe.
- vzpostavitev projektne pisarne oziroma enotnega sistema spremljanja največjih investicij in evropskih projektov;
- redno izobraževanje zaposlenih za projektno vodenje, digitalizacijo, javna naročila in pridobivanje evropskih sredstev;
- manj podvajanja postopkov in jasnejša pot občana ali podjetja skozi občinsko upravo;
- merjenje časa reševanja ključnih postopkov in odpravljanje ozkih grl;
- strokovnost pred politično pripadnostjo pri izbiri sodelavcev in zunanjih strokovnjakov.

Razvojna kontinuiteta: dokončati smiselno, preveriti odprto

Zaveze:

- **Pregled obveznosti:** V prvih 100 dneh bomo javno predstavili začetni pregled ključnih projektov in naslednjih korakov.
- **Kontinuiteta:** Smiselne začete projekte bomo nadaljevali glede na javno korist, izvedljivost in prevzete obveznosti.
- **Pojasnjene spremembe:** Ob spremembi obsega ali časovnice bomo predstavili razloge, stroške in vpliv na izvedbo.
- Razvoj občine se ne začne in ne konča z enim mandatom. Začete projekte bomo obravnavali glede na javno korist, izvedljivost in prevzete obveznosti – ne glede na to, kdo jih je začel. Smiselne bomo nadaljevali in dokončali; pri spremenjenih okoliščinah bomo javno pojasnili potrebne prilagoditve.

Za ključne projekte bomo pripravili enoten pregled: kaj je že odločeno, koliko je bilo vložnega, katere obveznosti veljajo, kaj še manjka, kdo je pristojen in kateri je naslednji izvedljiv korak. Nove predloge bomo obravnavali ločeno od že prevzetih obveznosti ter jih povezali s proračunom in načrtom razvojnih programov.

Odgovorne finance: najprej prioritete, potem obljube

Vsaka želja še ni projekt in vsak projekt še ni dobra investicija. Pri večjih naložbah bomo zahtevali jasen odgovor na štiri vprašanja: koliko stane, kaj z njim pridobimo, koliko bo stalo vzdrževanje in od kod bo prišel denar.

Zaveze:

- **Prednostni vrstni red:** V prvem letu bomo program povezali z investicijskim načrtom mandata.

- **Vzdržnost:** Večje projekte bomo primerjali tudi po stroških obratovanja in zmožnosti dolgoročnega financiranja.
- **Letno poročilo:** Javno bomo predstavili investicijski položaj, porabo in pomembna odstopanja od načrtov.
- Pripravili bomo prednostni investicijski načrt za celoten mandat ter ga povezali z občinskim proračunom in načrtom razvojnih programov.
- aktivno pridobivanje državnih in evropskih sredstev;
- preverjanje dolgoročnih stroškov vzdrževanja že pred odločitvijo za investicijo;
- pregled prihodkov iz NUSZ in drugih lokalnih virov z vidika pravičnosti in razvojnih učinkov;
- letna javna predstavitev investicijskega položaja občine v razumljivem jeziku.
- Pri vsaki večji investiciji bomo poleg investicijske vrednosti javno ocenili tudi strošek obratovanja in vzdrževanja skozi življenjsko dobo objekta. Poceni gradnja, ki je dolgoročno draga za občino, ni odgovorna investicija.

Financiranje razvoja - več učinka za vsak evro

Ambiciozen program mora imeti finančno disciplino. Proračun Občine Kamnik za leto 2026 vsebuje tudi Načrt razvojnih programov 2026-2029. Moja usmeritev bo, da se dolgoročne prioritete, proračun in razvojni projekti povežejo v enoten sistem, pri katerem je jasno, kaj financiramo, zakaj in s kakšnim rezultatom.

Zaveze:

- **Pripravljeni projekti:** Dokumentacijo bomo pripravljali pravočasno glede na realne razpisne in izvedbene možnosti.
- **Jasni viri:** Pri večjih naložbah bomo ločili potrjeno financiranje od predvidenih ali še nepotrjenih virov.
- **Javna korist:** Partnerstva, premoženjske odločitve in zadolževanje bomo presojali glede na dolgoročno korist ter finančno vzdržnost.
- vsak večji projekt bo imel oceno investicije, stroškov vzdrževanja in pričakovane koristi;
- aktivnejše in sistematično črpanje državnih in evropskih sredstev;
- projekti bodo pripravljeni vnaprej, da občina ne bo zamujala razpisnih priložnosti zaradi nepripravljene dokumentacije;
- redno preverjanje občinskega premoženja: kaj potrebujemo, kaj lahko aktiviramo in kaj je smiselno prodati ali oddati;
- pri javno-zasebnih partnerstvih bo osnovno merilo dolgoročna korist za občane in preglednost;
- zadolževanje samo za razvojno upravičene investicije z jasno dolgoročno koristjo.

Prvih 100 dni

Prvih sto dni bo namenjenih vzpostavitvi jasne slike stanja in začetku dela.

Zaveze:

- z izvajalcem javne službe začeli pregled zanesljivosti oskrbe s pitno vodo, stanja vodovodnega omrežja, izgub, rezervnih virov in prednostnih vlaganj ter določili način javnega spremljanja ukrepov;
- začeli pripravo enotnega razvojnega načrta smodnišnice z lastniško, poplavno, prometno in programsko analizo;

- odprli razvojni dialog s podjetji na Duplici in drugih gospodarskih območjih ter popis prostih poslovnih površin;
- ustanovili projektno skupino za izvedljivo Strategijo razvoja športa do 2034 in športni masterplan Kamnika ter odprli enoten projektni dosje M1 Pod Skalco s pregledom zemljišč, prostorskih podlag, poplavne varnosti, dokumentacije, dosedanjih vložkov in variant pokritega bazena;
- z Gasilsko zvezo Kamnik in prostovoljnimi gasilskimi društvi začeli pripravo večletnega operativno-investicijskega načrta gasilstva;
- sklicali začetni partnerski posvet o trajnostnem turizmu in oživitvi Šutne ter odprli projektna dosjeja za Muzej planinstva in alpinizma ter Mestni gozd Stari grad s pregledom obstoječih pobud, dokumentacije, nosilcev in naslednjih korakov;
- začeli skupen pregled potreb ranljivih skupin, pomoči na domu, dnevne oskrbe, podpore ljudem z demenco ter preprečevanja stanovanjske stiske skupaj s pristojnimi izvajalci;
- začeli pregled občinskih načrtov neprekinjenega delovanja, osnovne krizne oskrbe ter evidence in stanja občinskih zaklonišč z določitvijo odgovornih nosilcev;
- začeli zbirati in prednostno obravnavati pobude za parkiranje ob blokih ter uskladili način sodelovanja s stanovalci, upravniki in krajevnimi skupnostmi;
- pripravili in javno predstavili začetni pregled ključnih projektov: stanje, dosednji stroški, prevzete obveznosti, roki, odgovorne institucije in naslednji koraki; pregled dokumentacije ne pomeni obljube o dokončanju investicij v 100 dneh.

Kako bomo merili uspeh

Program mora biti merljiv. Natančne izhodiščne vrednosti bodo določene v Beli knjigi na podlagi preverjenih javnih podatkov. Nato bomo za mandat in obdobje do 2040 postavili ciljne vrednosti.

Zaveze:

- **Preverjena izhodišča:** Za kazalnike bomo določili vir podatkov, začetno vrednost in način merjenja.
- **Dosegljivi cilji:** Ciljne vrednosti in roke bomo določili po preveritvi občinskih pristojnosti, zmogljivosti in financiranja.
- **Javno spremljanje:** Napredek bomo objavljali najmanj letno, za področja s pogostejšim spremljanjem pa skladno s posameznimi zavezami.

JAVNI SEMAFOR MANDATA

Uspeha ne bomo merili po številu novinarskih konferenc, ampak po rezultatih. Ob začetku mandata bo za vsak kazalnik določeno preverjeno začetno stanje, nato pa cilj za konec mandata.

Zaveze:

- dostopnost do osebnega zdravnika in osnovnega zdravstva;
- število novih oziroma aktiviranih javnih najemnih stanovanj;
- število delovnih mest in razmerje med delovnimi mesti ter delovno aktivnimi prebivalci;
- čas in zanesljivost ključnih prometnih povezav ter uporaba javnega prevoza;
- delež realizacije načrtovanih investicij in črpanja zunanjih sredstev;
- napredek pri varnih šolskih poteh in odpravi nevarnih prometnih točk;
- stanje ključne športne infrastrukture in dostopnost programov gibanja;

- zadovoljstvo prebivalcev s kakovostjo življenja in občinskimi storitvami;
- izvedba prioritet posameznih krajevnih skupnosti;
- turistična dodana vrednost, dolžina bivanja in zadovoljstvo prebivalcev s turizmom;
- napredek pri vodovodni, kanalizacijski in poplavni infrastrukturi;
- dostopnost pomoči na domu in dnevnih programov, čakalne dobe, dejansko izveden obseg storitev ter podpora svojcem in oskrbovalcem;
- izvedeni ukrepi za preprečevanje izgube doma in dostopnost nujne nastanitve, prikazani le s skupnimi podatki;
- napredek pri kakovosti zaposlovanja in vključevanju v dogovorjene programe usposabljanja na podlagi razpoložljivih podatkov;
- izvedene vaje, posodobljeni načrti neprekinjenega delovanja ter delež preverjenih občinskih zaklonišč in odpravljenih ugotovljenih pomanjkljivosti;
- število pregledanih stanovanjskih območij, dogovorjenih in izvedenih parkirnih ureditev ter učinek na zasedenost in varnost dostopov, kjer so podatki na voljo;
- delež projektov, pri katerih so javno objavljeni rok, vrednost, vir financiranja in status.

Kamnik 2030, 2035, 2040

Zaveze:

- **Vmesni mejniki:** Prednostne naloge bomo povezali z mejniki za mandat ter leti 2030 in 2035.
- **Letni pregled:** Primerjali bomo dosežene rezultate s cilji in javno pojasnili odstopanja.
- **Dolgoročna smer:** Izvedbeni načrt bomo prilagajali preverjenim potrebam in virom ob ohranjanju vizije kakovostnega življenja do 2040.
- Vizijo Kamnik 2040 bomo izvajali po vmesnih ciljih za leti 2030 in 2035. Ob začetku mandata bomo določili izhodišča in cilje za posamezna področja, napredek pa vsako leto javno predstavili ter po potrebi obrazloženo prilagodili izvedbeni načrt.

Do 2030: postavimo temelje

- Bela knjiga in javni podatkovni sistem razvoja;
- jasen prostorski in gospodarski razvojni model;
- prvi večji koraki programa Zdrav Kamnik;
- aktiviran stanovanjski program za mlade in družine;
- prioritete prenove športne in javne infrastrukture;
- vidno izboljšanje občinske preglednosti in odzivnosti.
- izvedbeni načrt trajnostnega turizma, prvi preverjeni ukrepi za oživitev Šutne ter strokovne podlage in fazna načrta muzeja planinstva in Mestnega gozda Stari grad.
- prvi ukrepi načrta dolgožive in vključujoče občine, dogovorjene dnevne storitve in pomoč ob stanovanjski stiski ter prednostni ukrepi odpornosti in pregleda zaklonišč.

Do 2035: utrdimo rezultate

- več kakovostnih delovnih mest v občini;
- bolj uravnotežena razmerja med bivanjem in delom;
- boljša dostopnost osnovnih storitev;
- urejene ključne prometne in varnostne povezave;
- prepoznavnost Kamnika kot občine kakovostnega in zdravega življenja.
- dostopnejša oskrba v skupnosti, podpora ljudem z demenco in svojcem ter redno preverjena pripravljenost občinskih osnovnih storitev na krize.

Do 2040: Kamnik kot zgled kakovosti življenja

Naš cilj ni biti največja občina. Naš cilj je biti občina, v kateri se dobro živi - od otroštva do starosti, v mestu in na podeželju, za tiste, ki so tukaj rojeni, in za tiste, ki so Kamnik izbrali za svoj dom.

Opomba o časovnih zavezah

Prvih 100 dni se nanaša na pregled dokumentacije, projektnih dosjejev in objavo izhodišč; gradbeni posegi, spremembe prostorskih aktov, javna naročila in soglasja imajo ločene postopke. Rok in pristojnost posameznega ukrepa je treba potrditi pred javno zavezo.

Podatkovne podlage in spremljajoča Bela knjiga

Podrobna statistična izhodišča, pregled virov, status posameznih projektov in odprta vprašanja bodo v Beli knjigi. Program navaja ukrepe; Bela knjiga dokumentira stanje.